Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ◆ № 207 (7948). ◆ 4 ноябрь, 1982 йил ★ ПАЙШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

Ғалаба районидаги «Ленинград» колхозининг механик-ҳайдовчиси Сафар Худойберганов пахта йиғим-теримида алоҳида жонбозлик кўрсатди. Унинг шу кунгача «зангори кема» бункеридан тўккан «оқ олтин»и 250 тоннага етди. Суратда: илғор механик-ҳайдовчи С. Худойберганов.

БАЙРАМОЛДИ ЗАРБДОР ВАХТАСИ

▲ Газалкент сут маҳсулотлари заводидан ёрдамга чиққан ҳашарчилар байрамолди меҳнат вахтасини қизғин давом эттирмоқдалар. Улар «Оққўрғон» совхози пахтазорларида баракали меҳнат қилишаяпти. Кунига 130—140 килограммдан подбор тераётган Деҳқон Абдужалилов ҳамкасбларига ўрнак кўрсатаётир.

В. Портнов фотоси.

▲ Мукамбар Аҳмедова Октябрь байрами шарафига ўз бoғувидаги сигирлардан ўртача 5 минг килограммдан сут соғиб олишга сўз берган. Шу кунгача у ҳар бир сигирдан 4200 килограммдан сут соғиб олиб Калинин районидаги «Қорасув» совхози чорвадорлари социалистик мусобақасида пешқадамлик қилаётир.

▲ АЛЕКСАНДР Меленкевич Наримонов шаҳридаги «Иргидромаш» заводининг пешқадам ишчиси. Бу ёш коммунист зиммасидаги топшириқларини мунтазам ошириб бажариб, фақат аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқаряпти.

И. Зайнитдинов фотолари.

ОБЛАСТЬ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ:

10 МИНГ ТОННАГА ЕТАДИ

▲ ПИСКЕНТ. «КПСС XXVI съезди» совхози райондаги энг йирик пахтакор хўжаликлардан бири. Бу йил совхоз ишчилари 2830 гектар майдонда пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Йиғим-теримни уюшқоқлик билан олиб борган коллектив дастлабки довондан ошди. Шу кунгача давлатга 8600 тоннага яқин «оқ олтин» етказиб берилиб, пахта тайёрлаш йиллик халқ хўжалик плани муваффақиятли бажарилди.

1-, 3-, 4-бўлим пахтакорлари совхоз хирмонига салмоқли ҳисса қўшдилар. Очил Абдуллаев, Ватан Шодмонов, Исоқ Арслонов, Суроб Боймуродов, Сайфи Гулмамедов сингари тажрибали пахтакорлар бошқараётган бригадаларда ҳосилдорлик 38—40 центнерга етказилди.

Шоили дала гвардиячилари қабул пунктларига топширилган жами пахтанинг 7275 тоннасини машиналарда териб бердилар. Муртазо Дадаев, Искандар Ғаффоров, Мели Кенжаев, Адҳам Тожиев, Имомжон Райимжонов сингари илғор механик-ҳайдовчиларнинг ҳар бири «зангори кема» бункерларидан 120—150 тоннадан пахта тўкишди.

Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатига амалий жавоб беришга қарор қилган Сергели райони ишчи-хизматчилари ҳам совхоз пахтакорлари ютуғига муносиб улуш қўшдилар.

Хўжалик пахтазорларида йиғим-терим қизғин давом эттирилмоқда. Давлатга яна 1400 тонна хом ашё етказиб бериб, умумий хирмонни 10 минг тоннага етказиш хўжалик пахтакорларининг қатъий қарорларидир.

ҲАМ СУРЪАТ, ҲАМ СИФАТ

▲ ОҚҚЎРҒОН. Охунбобоев номли колхозининг Носир Тошбоев бошлиқ юқори ҳосилли бригадаси аъзолари зиммага олган социалистик мажбуриятларини ортиғи билан адо этганликлари ҳақида ғалаба рапорти бердилар. 110 гектар майдоннинг ҳар гектаридан мажбуриятда белгиланган 40 центнер ўрнига 42 центнердан хирмон кўтарилиб, давлатга 460 тонна хом ашё сотилди. Унинг 425 тоннаси биринчи сортларга қабул қилинди.

ДАЛАЛАРДА ҲОСИЛ МЎЛ

▲ РАЙОНДАГИ «Партия XXII съезди» колхозининг Давлат Ғаниев етакчилик қилаётган бригадаси аъзолари ҳам социалистик мажбуриятларини бажардилар. 72 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди.

Қабул пунктларига етказиб берилган 240 тонна пахтанинг 85 проценти машиналарда терилиб, 95 проценти биринчи сортларга сотилди. Бригада механизатори Холмат Тўхтабоев мавсумда 320 тонна «оқ олтин» териб, райониинг илғор механик-ҳайдовчилари сафидан ўрин олди.

Бригада далаларида ҳали ҳосил мўл. Ваъдасини ёруғ юз билан бажарган коллектив ҳар гектар майдондан яна 5 центнердан хирмон кўтариш юзасидан қўшимча мажбурият олди.

Хўжалик планини бажариш арафасида турибди. Яна бир ғайрат қилинса барчанинг юзи ёруғ бўлади.

КУНИГА 1,5—2 ПРОЦЕНТДАН

▲ЯНГИЙЎЛ. «Партия XXI съезди» колхозининг Мелибой Султонов бошлиқ бригадаси аъзолари ҳосилдорликни 40 центнерга етказиб, йил бошида қабул қилинган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли адо этдилар.

Тожибуви Султонов, Раҳима Ҳайдарова, Насиба Набижонова сингари чевар теримчилар ҳам шу кунгача 8 тоннадан ошириб пахта териб, шахсий мажбуриятларини барвақт бажариб қўйишди. Улар яна камида 2 тоннадан «оқ олтин» териб бериш учун курашни давом эттиришмоқда.

Ғолиб бригада коллективи даладаги ҳосил чўғини ҳисобга олиб, давлатга яна 100 тонна хом-ашё топшириш мажбуриятини олди. Ана шунда ҳосилдорлик 50 центнерга етади.

Ҳозир ҳар куни қабул пунктига йиллик планнинг 1,5—2 проценти миқдорида пахта топширилмоқда. Жумладан ўтган куни бригада далаларидан 5,2 тонна ҳосил йиғиштириб олинди.

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 3 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун—районлар, иккинчи устун—бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун—мавсум бошидан буён, тўртинчи устун — машинада мавсум бошидан буён.

Бўка	0,15	117,16	113,80
Оққўрғон	0,19	111,65	106,67
Пискент	0,10	107,70	109,59
Ғалаба	0,10	107,34	105,84
Ўрта Чирчиқ	0,07	104,90	100,72
Коммунистик	0,20	104,57	93,31
Бекобод	0,25	104,15	90,93
Янгийўл	0,14	103,76	102,27
Чиноз	0,13	101,32	100,11
Область бўйича	0,13	107,82	103,13

МАДАДКОРЛАР

РЕСПУБЛИКА партия ва ҳукуматининг барча меҳнаткашларга қарата Мурожаати ҳаммани пахта йиғим-теримига чорламоқда. Ўлкамизнинг юксак «оқ олтин» хирмонини тезроқ бунёд этишга муносиб ҳисса қўшиш учун далаларда тер тўкаётган пахтакорлар ва шаҳарлик ҳашарчилар суръатни бир дам ҳам сусайтиришмаяпти.

Айни кунларда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси физика-техника институтининг 110 нафар ходими ҳам Свердлов номли колхоз пахтазорларида заршунослар билан елкама-елка туриб меҳнат қилишмоқда. Уларнинг кўмаги билан кунига тонна-тонналаб қимматли хом ашё йиғиштириб олинмоқда. Институт ходимларидан Д. Хазратқулова, Н. Раҳимова ва Ж. Боботоевалар кунига хирмонга 100—110 килограммдан пахта тўкиб ҳамкасбларига ўрнак бўлишаяпти.

Энгельс номли колхоз пахтазорлари ҳам гавжум. Бу ерда хўжалик аъзолари билан биргаликда СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводининг 100 дан ортиқ ишчи ва хизматчиси меҳнат қилишаяпти. Корхона ишчилари тўрт бригадага бўлиниб ўзаро мусобақалашиб «оқ олтин» теришмоқда. Абдужаббор Абдураимов етакчилик қилаётган ҳашарчилар бригадаси мусобақада пешқадамлик қилиб фидокорлик кўрсатишяпти.

З. ТОШМУҲАМЕДОВА,
М. ШАРИПОВА,
Ғалаба райони.

БЕШ ЙИЛЛИК—УЧ ЙИЛДА

БИЗ бу йил 55 гектар майдонда деҳқончилик қилдик. Юксак агротехника қоидалари асосида парвариш қилинган маккажўхорилар серҳосил бўлиб ўсди. Коллективимизнинг қилган фидокорона меҳнати кузга келиб ўз самарасини берди.

КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми қарорларига жавобан ҳар гектар майдондан 125 центнердан «қаҳрабо дон» ҳосили олиб, юбилей йили социалистик мажбуриятимизни ортиғи билан адо этдик.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг республикамиз меҳнаткашларининг давлатга дон, мева, сабзавот маҳсулотлари сотиш планини бажарганлиги муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика ҳукумати ва барча меҳнаткашларига йўллаган табрик телеграммасидаги дил сўзлари кўплар қатори бизнинг коллективимизни ҳам янги меҳнат зафарлари сари руҳлантириб юборди. Дон етиштириш бўйича беш йиллик планни уч йилда бажаришга қарор қилдик.

Биз келгуси йил мўл ҳосили учун пухта замин яратмоқдамиз. Ҳозир дон учун экиладиган барча маккажўхоризорларни икки ярусли плугларда чуқур қилиб ҳайдаб, етарли миқдорда маҳаллий ва минерал ўғит билан тўйдирдик.

Т. АРИСЛОНОВ,
Калинин районидаги «Назарбек» совхози маккажўхорикорлик комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи.

ҚУРУВЧИЛАРНИНГ САБЗАВОТКОРЛАРГА ТУҲФАСИ

△ ХОРАЗМ областидаги Ал-Хоразмий номли совхоз меҳнаткашлари Улуғ Октябрь байрамига совға олдилар. «Узстройтеплица» бирлашмасининг қурувчилари бу ерда 2 гектарлик «ойнаванд полиз»ни муддатидан илгари фойдаланишга топширдилар. Ҳозир унинг ичида сабзавот экинлари экишга тайёргарлик ишлари авж олиб кетди. Теплицага органик минерал ўғитлар билан тўйинтирилган маҳсулдор тупроқ ташиб келтирилди. Сабзавот экинларининг серҳосил навлари танлаб олинди, помидор, бодринг, бақлажон, карам кўчатлари, шивит, петрушка, редиска, селдрей уруғлари тайёрлаб қўйилди. Янги теплицада декабрь ойидаёқ биринчи ҳосил олинади.

Тошкент районидаги Ленин номли, Ғалаба районидаги Димитров номли, Ромитон районидаги Ленин номли колхозларда ва республиканинг бошқа кўпгина хўжаликларида ҳам янги теплицалар пайдо бўлди. Трест коллективи бу йил сабзавоткорларга салкам қирқ гектар «қишки полиз» майдонларини топширишга қарор қилди.

●

ЭНГ СЕРҲОСИЛ ТОКЗОР

▲ ҚАШҚАДАРЁ областидаги «Яккабоғ» боғдорчилик-узумчилик совхозидан Шукур Примов бошлиқ бригаданинг баланд қилиб кўтарилган токлари бу йил мўл ҳосил берди. Ҳар гектар ердан 215 центнер узум олинди.

— Аввалига 180 центнердан олишни мўлжаллаган эдик,—дейди бригадир.— Бу йил токлар мана шундай ажойиб ҳосил берди.

Совхознинг барча бригадалари юксак натижаларга эришдилар. Бу эса хўжаликка умумиттифоқ фондига узум жўнатиш планини ошириб адо этиш имконини берди. Совхоз БАМ, Сибирь, Узоқ Шарқ, мамлакат марказий районларининг меҳнаткашларига 1,5 минг тонна энг яхши нав узум жўнатди.

●

ФАРҒОНА ВОДИЙСИДА БИРИНЧИ

● НАМАНГАН областининг «Кўкимбой» совхозида очилган ҳунар-техника билим юрти йигит ва қизларга сотувчилик ва контролёр-кассирлик касбларини ўргатади. Бу — Фарғона водийсида биринчи ана шундай профилдаги билим юртидир. Областдаги ҳунар-техника билим юртлари 108 касбдаги кадрларни тайёрламоқда. Ҳозир у ерда салкам 19 минг киши таълим олмоқда.

●

«ОЛТИН КАЛИТЧА»

● МУБОРАКДАГИ янги болалар боғчасига «Олтин калитча» деган ажойиб ном берилди. Ҳозирги вақтда Қарши даштидаги янги шаҳарда саккизта мактабгача тарбия болалар муассасаси бор. Ана шу объектларни қуриш учун пардозчиларнинг энг яхши бригадаларини юбориш анъана б[illegible] қолди. Энг катта болалар боғчасини қуриш ниҳоясига етай деб қолди. Боғча йил охирига бориб 320 нафар кичкинтойни ўз бағрига олади.

●

КОЛХОЗДА МАКТАБ

● ҚИЗИЛТЕПА районидаги «Москва» колхозининг марказий қўрғонида очилган янги мактаб Абу Али ибн Сино номи билан аталди. 620 нафар ўқувчининг ўқиши учун ғоят қулай шароитлар яратилган, бу ерда спорт зали, тўгарак ишлари учун хоналар бор. Мактабни қуриш учун маблағни колхоз ажратди.

(ЎзТАГ).

БУТУН КУЧ ПАХТА ТЕРИМИНИ ТЕЗРОҚ ТУГАЛЛАШГА ҚАРАТИЛСИН

НУКУС, 3 ноябрь. (ЎзТАГ). Бу ерда Қорақалпоғистон Автоном Республикаси қишлоқ хўжалиги ходимларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда КПСС Марказий Комитетининг талаблари ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари ва тавсиялари асосида пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини йиғиштириб олишни тезроқ тугаллаш вазифалари кўриб чиқилди. Кенгашни Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари Қ. К. Камолов қисқача нутқ сўзлаб очди.

Кенгашда Тўрткўл район партия комитетининг биринчи секретари К. Нуримбетов, Беруний район партия комитетининг биринчи секретари А. Ражапов, Элликқалъа район партия комитетининг биринчи секретари А. Примов, Амударё район партия комитетининг биринчи секретари Н. Қурбонбоев, Хўжайли район партия комитетининг биринчи секретари П. Холмуротов, Шуманай район партия комитетининг биринчи секретари А. Шарипов, Ленинобод район партия комитетининг биринчи секретари Я. Р. Қурбонов, Қўнғирот район партия комитетининг биринчи секретари К. Абдиров, Нукус район партия комитетининг биринчи секретари Ю. Ю. Полвонниёзов, Кегайли район партия комитетининг биринчи секретари Н. Қўйлибоев, халқ депутатлари Чимбой район Советн ижроия комитетининг раиси Б. Абибуллаева, Қораўзак район партия комитетининг биринчи секретари С. К. Канязев, Тахтакўпир район партия комитетининг биринчи секретари А. Отамуротов, Мўйноқ район партия комитетининг биринчи секретари З. Нурлибоев, халқ депутатлари Бўзатов район Совети ижроия комитетининг раиси У. Тилевмуротовлар сўзга чиқдилар.

Нотиқлар шуни уқтириб ўтдиларки, ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили Қорақалпоғистон деҳқонлари учун оғир синов йили бўлди. Сувнинг жуда камлиги, чанг бўронлар, гармселлар ғўза парваришини жуда қийинлаштирди. Аммо буларнинг ҳаммаси СССР-нинг 60 йиллигини янги ютуқлар билан нишонлашга интилган пахтакорларнинг меҳнат шижоатини бўшаштира олмади. Қишлоқ меҳнатчилари ирода ва матонатни, ажойиб маҳоратни намойиш этиб, Тошкент технологиясини кенг жорий қилиб, Ўзбекистоннинг энг шимолидаги пахтачилик зонасида мўл ҳосил етиштирдилар ва пахта тайёрлашни юксак суръатлар билан давом эттирмоқдалар.

Деҳқонларнинг зарбдор меҳнати, қатъияти ва ғайрати ўз самараларини кўрсатди. Қорақалпоғистон АССР давлатга 400 минг тонна «оқ олтин» топшириб, йиллик план бажарилганлиги тўғрисида муддатидан аввал рапорт берди.

Беруний, Элликқалъа, Тўрткўл, Хўжайли, Ленинобод, Чимбой районларининг деҳқонлари терим ишларини намунали ташкил этиш соҳасида ибрат кўрсатиб келдилар ва кўрсатмоқдалар. Улар техникадан моҳирона фойдаланмоқдалар, ипатоволик ғаллакорларнинг тажрибасини ижодий қўлланмоқдалар. Тўрткўл районидаги «Ленинизм» ва Элликқалъа районидаги «Москва» совхозларининг деҳқонлари терим қаҳрамонлари бўлдилар. Улар давлатга пахта сотиш планини атиги 25—30 кунда бажардилар.

План бажарилган бўлса ҳам, далада ҳали пахта кўп. Жами пахтани сўнгги мисқолигача териб олиш — қишлоқ меҳнатчиларининг фахрли бурчидир, дейишди кенгаш қатнашчилари. Улар теримни тезроқ тугаллаш учун мавжуд резервларнинг ҳаммасидан тўла-тўкис фойдаланиш зарурлигига эътиборни қаратдилар.

Териминг якунловчи босқичидаги ишларни идеологик жиҳатдан таъминлаш, пахта теримида банд бўлган ҳамма кишиларга маданий-маиший хизматни такомиллаштириш катта роль ўйнайди. Терим суръатини пасайтирмай туриб, беш йилликнинг учинчи йили ҳосили учун пухта замин яратиш соҳасидаги ишларнинг бутун комплексини ҳам авж олдириб юбориш керак.

Давлатга дон, сабзавот, картошка, ҳўл мева, узум ва полиз маҳсулотлари сотиш планлари муваффақиятли бажарилиши муносабати билан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ўзбекистон деҳқонларига йўллаган табрикномаси пахтазор меҳнатчиларини янада руҳлантириб юборди. Автоном республика меҳнатчилари табрикномага жавобан терим ишлари тезроқ тугалланишини таъминлашлари, КПСС XXVI съезди тарихий қарорларининг, Озиқ-овқат программасининг бажарилишига муносиб ҳисса қўшишлари керак.

Дон, аввало шоли етиштиришни кўпайтириш, автоном республикани мамлакатдаги энг йирик шоликорлик районларидан бирига айлантириш Қорақалпоғистон деҳқонларининг фахрли вазифаси эканлиги кенгашда уқтириб ўтилди.

Қорақалпоғистонда жамоат чорвачилигини жадал ривожлантириш, уни индустриал заминга кўчириш борасида кўп ишлар қилинмоқда. Натижада қорамол боши ва қўй туёғи кўпайди, чорва ва парранданинг маҳсулдорлиги ортди. Шунинг ҳисобига чорвачиликнинг асосий маҳсулот турлари — гўшт, сут, тухум тайёрлашни кўпайтириш мумкин бўлди. Ҳозир, деб таъкидлашди нотиқлар, бутун қишки даврда ферма ва комплекслар маҳсулдорлигининг эришилган даражаларини сақлаб қолиш ва ундан ўзиб кетиш, давлатга чорвачилик маҳсулотлари сотиш суръатларини пасайтирмаслик чораларини кўриш муҳим ишдир.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Кенгаш қатнашчилари пахта йиғим-терими якунловчи босқичи суръатларини тезлатиш борасида кўриладиган конкрет чораларни белгилаб олдилар. ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шонли юбилейи шарафига зиммага олинган социалистик мажбуриятларни 15 ноябргача бажариб қўйишга, — давлатга топшириқдан ташқари камида 60 минг тонна «оқ олтин» сотишга, 1 декабрга қадар ҳамма ерларнинг шўрини ювиб бўлишга, уни келаси йил янада мўл ҳосил учун тайёрлашга қарор қилинди.

«ЗАНГОРИ ОЛОВ» КЕЛДИ

ПАРКЕНТ. (Телефон орқали). Район территориясига табиий газ етиб келди. Ҳа демай саноат корхоналари ҳамда турар жой массивларини газлаштириш ишлари бошлаб юборилади. Шундан сўнг район индустрияси арзон ёқилғи ёрдамида маҳсулот ишлаб чиқаришга киришади. «Зангори олов» кирган хонадонлар эса янада шинам бўлади.

Район марказида бўлиб ўтган меҳнаткашларнинг тантанали митинги ана шу қувончли воқеага бағишланди. Район партия комитетининг секретари А. Мақсудов сўзга чиқиб, партия ва ҳукуматимиз меҳнаткашларнинг турмуш фаровонлигини янада яхшилаш масаласига алоҳида эътибор бераётганлиги туфайли ана шундай қувончли ўзгаришлар рўй бераётганлигини таъкидлаб ўтди.

Митингда сўзга чиққан Тошкент область газ ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош инженери Ю. Пешков монтажчилар район территориясидаги газлаштириш ишларини қисқа муддатларда кенг қулоч ёздиришларини маълум қилди. Район меҳнаткашлари номидан сўзлаган пенсионер Х. Зоҳидов бу ғамхўрликка жавобан паркентликлар юқори меҳнат зафарларига эришишга қарор қилганликларини билдирди.

Митингда бир группа илғор қурувчи ва монтажчиларга район партия комитети ҳамда район ижроия комитетининг Фахрий ёрлиқлари топширилди.

Митингда Тошкент область партия комитетининг секретари Ф. Г. Потуремский иштирок этди.

Т. ДЎСМАТОВ.

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ

СУТ ЕТИШТИРИШ КЎПАЙМОҚДА

БЎКА районидаги «Коммунизм» колхозининг чорвадорлари сут етиштиришни кескин кўпайтирдилар. Хўжалик меҳнаткашлари ҳар бош сигирдан 4250 килограмм сут соғиб олдилар. Бу эса ўтган йилнинг шу давридагидан 1300 килограмм кўпдир.

Ем-хашакларни баланслашни жорий этиш, жониворларни яхши парвариш қилиш эвазига колхоз чорвадорлари юксак натижаларга эришдилар.

Сут соғувчилардан Фарида Ғуломова, Маҳфуза Алимова, Майсара Шатанова йил бошидан буён ҳар бош сигирдан 4700—4800 килограмм сут соғиб олиб, колхоз чорвадорлари мусобақасида пешқадамлик қилмоқдалар. Улар юбилей йилида ҳар бош сигирдан 5 минг килограммдан сут соғиб олишни мақсад қилиб олганлар.

Колхоз меҳнаткашлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига ҳар бош сигирдан 4700 килограмм сут соғиб олиш тўғрисида янги оширилган мажбурият қабул қилдилар. Бу эса илгари белгиланганидан 200 килограмм кўпдир.

(ЎзТАГ мухбири).

КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК ОЛДИДАН

МЕҲНАТ БАЙРАМИДА ҲАММА ҚАТНАШАДИ

ЧИРЧИҚ. «Ўзбекхиммаш» заводининг коллективи меҳнат байрамига тўлиқ составда чиқади. Д. Ғаффоров бошлиқ бригаданинг йиғувчи слесарлари кун давомида чимкентлик химикларга давлат Сифат белгиси қўйилган битта кучли трубокомпрессорни йиғиб, жўнатишга сўз бердилар.

Пландан ташқари машинанинг кўпгина деталлари тежалган металлдан тайёрланади: унинг фондини А. Фомичев ва Н. Курпеков бошлиқ комплекс бригадалар, бошқа коллективлар вужудга келтирмоқдалар. Завод байрам куни битта теплообменник, қарийб 20 тонна чўян ва пўлат қуйма, бир неча минг сўмлик ошхона асбоб-ускуналари ишлаб чиқаради.

(ЎзТАГ).

САБЗАВОТКОРЛАР СЎЗ БЕРДИЛАР

Оржоникидзе районидаги Октябрь колхози меҳнаткашлари учун «Қизил шанбаликда» барча ишлаб чиқариш участкаларида энг юксак меҳнат унумдорлигига эришиш норма бўлиб қолди. Эндиликда улар Коммунистик шанбалик куни — 18 декабрда энг юксак самара билан ишлашга якдиллик билан қарор қилдилар. Штаб ҳисоб-китобларига кўра, бўлажак меҳнат байрамида барча деҳқонлар, механизаторлар, хизматчилар ва райондаги мактабларнинг ўқувчилари актив иштирок этадилар.

Теплица хўжалигида ҳам ишлар қизғин олиб бориладн. Бу ерда помидор ва карам кўчатлари етиштириш учун уруғ сепишга қарор қилинди. Ушбу меҳнат байрами кунида бутун техника тежаб қолинган ёнилғи ҳисобига ишлайди.

(ЎзТАГ мухбири).

БЕКОБОД РАЙОН ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

ҚАРОРНИНГ ИЖРОСИ

Район ижроия комитети КПСС XXVI съезди қарорларини бажара бориб бўлим ва бошқармаларида қарорларнинг ўз вақтида бажарилишини ташкил этиш ва ижросини назорат қилиш, директив органларнинг кўрсатмаларини ўз муддатида бажарилишини таъминлашни янада яхшилаш бўйича район совети ва хўжалик аппарати барча звеноларида бир қатор ишларни амалга оширди.

Район ижроия комитети бўлим ва бошқармалари ўз қарамоқларидаги ташкилотларда қарорларнинг бажарилишини мунтазам текшириб бормоқда. Текширув натижалари вақти-вақти билан ишлаб чиқариш йиғилишларида муҳокама қилинади ва камчиликларни бартараф этиш юзасидан тадбирлар белгиланади. Бу борада район молия, халқ маорифи, социал таъминот бўлимларида бой тажриба тўпланган. Мазкур ташкилотларда қарорларнинг бажарилиши ва назоратини ташкил этиш юзасидан ибратли ишлар қилинмоқда.

Лекин қишлоқ хўжалик бошқармаси, ички ишлар бўлимида қарорларнинг бажарилиши устидан етарли назорат ўрнатилмаган. Олинган ҳужжатлар оператив кўриб чиқилмайди. Уларнинг ўз муддатида бажарилиши таъминланмаяпти.

Район матлубот жамияти, санитария-эпидемиология станциялари ишида ҳам шу каби камчиликлар бор. Бу идораларда юқори партия ва Совет органлари томонидан юборилган ҳужжатлар ўз вақтида қараб чиқилмайди, эътиборсизлик қилинади.

Район ижроия комитетининг йиғилишида бу масала муҳокама қилинди, унда илғор тажрибалар таъкидланди, шу билан бир қаторда камчиликлар қаттиқ танқид қилинди ва уларни бартараф этиш йўллари белгиланди.

НЕФТЬ МАҲСУЛОТЛАРИ НОБУД БЎЛМАСИН

Район ижроия комитети йиғилишида 45-автобаза, область районлараро транспорт таъминоти базасида ёнилғи-мойлаш материалларидан фойдаланишнинг аҳволи ҳақидаги масала муҳокама қилинди.

Текширув натижалари шуни кўрсатдики, бу икки ташкилотда ҳам ёнилғи-мойлаш материалларидан тежамли фойдаланиш бўйича ташкилий-техник тадбирлар ишлаб чиқилмаган. Кўпгина машиналарда спидометр бузилган, натижада ёнилғи-мойлаш материалларини ҳисобдан чиқаришда инструкцияга амал қилинмаяпти. Ёнилғи-мойлаш материаллари кўплаб исроф бўлмоқда. Масалан, область районлараро транспорт таъминоти базасида бир ойнинг ўзида 30 шофёр 20 литрдан 100 литргача бензинни ортиқча сарфлаган. 45-автобаза бўйича ҳам бензин нормадан кўп сарфланаяпти. Мазкур ташкилотларда енгил автомашина ва автобусларга бензин учун лимит ажратилмагани ҳолда область районлараро транспорт таъминоти базасида 12 минг сўмлик, 45-автобазада эса 15 минг сўмлик бензин сарфланган.

Йиғилишда бу каби камчиликлар рўй-рост очиб ташланди. Ана шу ташкилотларда қисқа муддатларда ёнилғи-мойлаш материалларидан тежамли фойдаланиш бўйича ташкилий-техникавий тадбирлар ишлаб чиқиш, шунингдек, айбдорларни молиявий жиҳатдан жазолаш топширилди.

ОММАВИЙЛИККА ЭРИШАЙЛИК

Районда физкультура ва спортни ривожлантиришга эътибор кучайтирилмоқда. «Пахтакор» ва «Ёш куч» кўнгилли спорт жамиятлари физкультура ва спортнинг оммавий тус олиши учун курашмоқдалар. «Пахтакор» спортчилари кейинги йилларда ўтказилган район ва область мусобақаларида муваффақиятли иштирок этмоқдалар. Мана бир неча йилдирки, район футболчилари область биринчилигида совринли ўринларни эгаллаб келмоқдалар. Шахмат-шашка, стол тенниси, волейбол ва бошқа спорт турлари бўйича район мусобақалари ўтказилмоқда. Шу йилнинг ўзида мингдан ортиқ разрядли спортчилар, 500 га яқин судя, 500 нафардан кўп жамоатчи инструкторлар тайёрланди.

«Ёш куч» кўнгилли спорт жамияти ҳам ёшларнинг жисмоний камолатга эришишлари йўлида яхши тадбирларни амалга оширяпти. Болалар ва ўсмирлар спорт мактаби ва умумтаълим мактабларида ўқув-машқ жараёнлари такомиллаштириб борилмоқда. Ҳар йилги ўқувчилар спартакиадасида 10 мингдан ортиқ талаба иштирок этмоқда. Шу йилнинг ўзида 6000 га яқин оммавий разрядчилар тайёрланди. 5000 га яқин ўғил-қиз ГТО значокларини олишга муяссар бўлди.

Район ижроия комитетининг йиғилишида «Пахтакор» ва «Ёш куч» кўнгилли спорт жамиятларининг физкультура ва спортни оммалаштириш борасидаги олиб бораётган ишлари муҳокама қилиниб эришилган муваффақиятлар алоҳида таъкидлаб ўтилди. Шу билан бир қаторда «Октябрь 46 йиллиги», Мавлонов номли совхозларда, Ленин номли колхозда ва айрим хўжалик ва ташкилотларда физкультура ва спортни оммалаштириш талаб даражасида эмаслиги таъкидланди. Йиғилишда кўрилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

ЯНА БИР ҚУЛАЙЛИК

Облиқ қишлоғи Ангрен шаҳридан 12 километр узоқда жойлашган. Илгари кўпинча савдо-сотиқ қилиш, маиший хизмат учун шаҳарга боришга тўғри келарди. Кейинги вақтларда қишлоғимизда янгидан-янги маданий-маиший савдо шохобчалари бунёд этилиб, аҳолига турли-туман қулайликлар яратилмоқда. Яқинда қишлоғимизда обинон ишлаб чиқарувчи янги нонвойхона ишга туширилди. Энди эртами кечми бу ердан ҳар доим иссиқ, бўрсилдоқ нон олиш мумкин. Аҳоли бундан беҳад хурсанд.

Г. ШЕРАЛИЕВ.

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИДА

● ТОШКЕНТ тўқимачилик комбинатининг 3-филиалида кўплаб ёшлар меҳнат қилишяпти. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 65 йиллиги шарафига вахтада туриб, нормани ортиғи билан бажаришмоқда. Комсомол аъзоси Раъно Илҳомова шундай пешқадам ёшлардан. У 18 станокда ишлаяпти ва фақат сифатли маҳсулот бермоқда. Суратда: тўқувчи Р. Илҳомова иш устида.

В. Сироткин фотоси.

2-фабриканинг йигирув цехида Фарида Турдиева мастерлик қилаётган смена социалистик мусобақа карвонбошилари сафида келади. Йигирувчилар ишлаб чиқариш кўрсаткичлари яхшиланишида мастер барчага ибрат бўлмоқда.

Фарида Турдиева комбинатга келганига 10 йилдан ошди. Шу вақт ичида ҳунар-техника билим юртининг битирувчиси ўз маҳоратини ошириб, смена мастери даражасига кўтарилди. Бу вазифада ишлаётганига ҳам икки йил бўлди. Илгари қолоқлар сафида келаётган смена бугунги кунда коммунистик меҳнат коллективи деган ном учун курашяпти. Смена коллективи асосан билим юртини яқинда тугаллаган ёшлардан иборат.

Йигирувчилардан С. Ҳожибобоева, М. Муллажонова, Р. Маматова сингари илғорлар бугунги кунда бир йўла 8—10 дастгоҳга хизмат кўрсатиш даражасига эришдилар.

А. ГЕХТЛЯР.

▲ Янгийўл ёғ-мой комбинатининг коллективи беш йиллик охиригача тайёрланаётган маҳсулотни бир неча баробар кўпайтиришга қарор қилган. Шунинг учун айни пайтда қатор цехларда янги технологик қурилмалар ўрнатиш бошлаб юборилган. Бу ишларни бажаришда корхона слесари Абдумалик Маҳманазаров илғорлик намунасини кўрсатяпти.

В. Сироткин фотоси.

ИШЧИ БАРДАМ — МЕҲНАТИ УНУМЛИ

КАСАБА СОЮЗ ҲАЁТИ

Комбинатимиз меҳнат аҳли йилдан-йилга юқорироқ кўрсаткичларга эришишга ҳаракат қилаяпти. Планлар ҳам тўхтовсиз юксалиб бормоқда. Давр талаби хизмат кўрсатиш доирамизни кенгайтиришни тақозо этмоқда. Меҳнаткашларнинг фаровон турмуш кечиришлари учун зарур бўлган турар-жой биноларини тезроқ ва кўпроқ барпо этиш бизнинг зиммамизга юклатилган масъулиятли вазифадир. Лекин, бу вазифаларни уддалаш учун оширилган мажбуриятлар қабул қилишнинг ўзигина кифоя, деганлар янглишади. Бунинг учун аввало конкрет чоралар кўриш, таъсирчан тадбирларни амалга ошириш зарурлиги ҳақида ортиқча гапирмаса ҳам бўлади.

Ҳар йили олдинги йилларга нисбатан бирмунча юқорироқ планлар тузилар экан, ишчи-хизматчиларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини ҳам шунчалик яхшилашга қаратилган аниқ амалий чораларни кўриш комбинатимиз маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотларининг ажойиб анъаналаридан бирига айланиб қолди. Бу қувонарли, албатта. Зотан, бу тадбир ишчилар ғайратини, меҳнат унумдорлигини оширишнинг синалган омилларидан биридир. СССР касаба союзлари XVII съездида КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев **«Айни вақтда меҳнат ва турмуш шароитлари нақадар яхшироқ бўлса, ишлаб чиқаришнинг ривожи ҳам шу қадар муваффақиятлироқ бораверади. Бу — социалистик турмуш тарзининг қоидасидир»** деб таъкидлаб ўтгани ҳам бежиз эмас.

Ишчиларнинг меҳнат шароитини яхшилашга, аввало, янги машина ва механизмларни иш жараёнига жорий этиш, улардан унумли ва кенгроқ фойдаланиш, оғир қўл меҳнатининг салмоғини камайтирадиган тадбирларни кўриш орқали эришиш мумкин. Комбинатимизда бу борада эслашга арзигулик кўпгина ишлар амалга оширилди.

1982 йилнинг бир ярим йиллигидагина турли участкаларда 19 дона «7000 Н» маркали компрессорсиз мойлаш агрегатлари, шпаклёвкаларни конвейер усулида горизонтал ва вертикал қолипларга узатиб берадиган иккита агрегат, қоришмаларни юқорига кўтариб берувчи машиналар, «Т-66 Е» сериядаги икки дона бинокорлик материаллари ташувчи электро қурилма, объектларда кўп ҳажмдаги шпаклёвкаларни қориб берадиган 3 дона «СО-47 Б» агрегати, механик тарзда линолеум ёткизишга мосланган «Пилат» аппарати сингари ўнлаб янги техника воситалари ишлаб чиқариш технологиясининг асосига киритилди. Гарчанд бу янгиликлар жорий этилганига кўп бўлмаса-да лекин ярим йилнинг ўзида кўрсаткичлар ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан сезиларли даражада юксалди.

Жумладан, бош пудрат бўйича қурилиш-монтаж ишлари плани 682 минг сўмга; Тошкент шаҳар ижроия комитетининг буюртмаси бўйича бажарилган ишлар 1308 минг сўмга зиёдаси билан адо этилди. Маданий-маиший объектларда 597 минг ўрнига 681 минг сўмлик, боғча ва мактаблар қурилишида эса 20 минг ўрнига 66 минг сўмлик иш бажарилди.

Ютуқлар қанчалик салмоқли бўлмасин бу масала тўла ҳал этилди, деган гап эмас. Меҳнат шароитини яхшилаш тадбирининг энг қимматли маҳсули — кадрлар қўнимсизлигига барҳам берилаётганидадир. Қаерда ишчилар қўнимсизлиги кучли бўлса, ўша ерда биринчи навбатда меҳнат шароитининг ёмонлиги сабабчи дейиш мумкин.

Кейинги беш йиллик давомида саноат балансимиздаги заводлар бирмунча реконструкцияланди. Цехларда кучли ҳаво алмаштиргичлар ўрнатилди, оғир ишлар механизмлар зиммасига юкланди. Бу эса ишчилар қўнимсизлигини минимал даражага пасайтиришдек, қувончли натижани берди.

Қурувчиларнинг меҳнат шароитларини яхшилаш гарчанд юқорида тилга олиб ўтилган мақсадларга эришишнинг синалган воситаси бўлса-да, лекин комбинат маъмурияти, партия ва касаба союз комитети ишчи-хизматчиларнинг дам олиш, турмуш даражаларини ошириш масаласига янада жиддийроқ эътибор беришни ўзининг асосий вазифаларидан бири деб билади.

Ҳар йили юзлаб бунёдкорларимиз янги квартираларга кўчиб кирадилар. Яна шунча қурувчи қўшимча майдонга эга бўлган квартираларни қабул қилиб олишади. Уйсозлар шаҳарчасида 800 кишига мўлжалланган «Уйсоз» маданият саройида 35 та турли бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ишлаб турибди. Шулардан 12 таси болалар ихтиёрида. Қурувчиларнинг фарзандлари бу ерда ўзлари қизиққан машғулот билан шуғуллана оладилар. Комбинатнинг ўз поликлиникаси бор. 160 ўринли санаторий-профилакторийси намунали хизмат кўрсатмоқда. Бу ерда йил давомида коллективимизнинг мингдан зиёд оила аъзолари дам оладилар.

Ҳозирги мавжуд 565 ўринли 3 та болалар боғчаси шу беш йиллик ичида икки баробар кенгайтирилиши кўзда тутилган. Улар ҳам барча боғча ва дам олиш зоналаримиздаги сингари корхона ҳисобига арзон озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминланишини планлаштирганмиз.

Лекин, булар ҳам қилиниши керак бўлган ишларнинг ҳаммаси деб бўлмайди.

Тошкент денгизида уйсозлик комбинатининг дам олиш зонасини ташкил этганимизга анча бўлди. Эндиликда бу зонани янада кенгайтиришга, ободонлаштиришга қарор қилдик. Бундан ташқари, Красногорск шаҳарчасидаги 250 ўринли пионер лагерини қишга ҳам мослаштиришга киришилди.

Лекин, бу ҳам имкониятларимизнинг чеки эмас. Янги резервларни излаш, ишга солишни давом эттириш зарур.

М. АБДУЛЛАЖОНОВ,
Тошкентдаги «Ҳурмат белгиси» орденли 1-уйсозлик комбинати касаба союз комитетининг раиси.

МАНЗИЛЛАРНИ ТУТАШТИРИБ

Бекобод автобус-таксомотор паркида беш йилликни муддатидан илгари бажариш ташаббуси билан чиққан меҳнатсевар ҳайдовчилар кўплаб топилади. Хушмуомалалиги, кишиларга эътиборлилиги билан йўловчилар хурматига сазовор бўлган Олимжон Бўтабоев ҳам ана шундай автобус ҳайдовчиларидан бири.

Мана 10 йилдирки, у йўловчилар узоғини яқин қилиб келмоқда. Олимжон кўп йилдан бери «Бекобод — Октябрь 46 йиллиги» совхози маршрутида қатнаб, йўловчилар ҳамда коллектив ўртасида эътибор топиб келмоқда.

Илғор ҳайдовчи Олимжон Бўтабоев СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллик юбилейини меҳнатда янги-янги муваффақиятлар билан кутиб олишга астойдил ҳаракат қилмоқда. Бунда унинг коммунист Набижон Наимов билан ўзаро мусобақалашиб ишлаётганлиги яхши самара беряпти. Чунки, ҳар гал ўзаро тажриба алмашиш келгусидаги меҳнат ютуқларини янада салмоқлироқ бўлишини таъминлаяпти.

А. БОБОНАЗАРОВ.

ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИКЛАР КЎПАЙСИН

КОРХОНАНИНГ ГЎШТ ЦЕХИ

Чирчиқ трансформатор заводида замонавий, фан ва техника ютуқларининг сўнгги намуналари асосида яратилаётган асбоб-ускуналар нафақат иттифоқимизда, балки чет элларда ҳам машҳур. Корхона ишчи-хизматчилари, инженер-техник ходимлари ялпи маҳсулот тайёрлаш топшириқларини ошириб бажаришга ҳаракат қилмоқдалар. Янги трансформаторлар яратиш устида изланмоқдалар. Шу билан бирга саноатчиларнинг ёрдамчи хўжаликни ривожлантириш борасидаги ишлари ҳам мақтовга арзигудек. Бугунги кунда корхонанинг ёрдамчи хўжалиги шаҳар хўжаликлари ўртасида энг яхшилардан бири деб ҳисобланади.

Ёрдамчи хўжаликда чорва туёғини кўпайтиришга алоҳида эътибор берилмоқда. 1981 йилда насл олиш ҳисобигагина чўчқалар 480 тага кўпайтирилди. Йил давомида етиштирилган 23 тонна гўшт завод территориясида очилган «Масаллиқлар» магазини орқали ишчиларга тарқатилди.

Юбилей йилида тузилган янги қишлоқ хўжалиги бригадаси хўжаликдаги ишларни янада жонлантирди. Корхона ишчи-хизматчиларидан икки бригада ташкил этилиб, улар ишчилар шаҳарчасида, мактаб ва боғчаларда вақти-вақти билан озиқ-овқат қолдиқларини тўплашга киришилди. Бу эса ҳар куни хўжалик учун икки тоннага яқин озуқа етказиб бериш имконини таъминлади. Шу тариқа ёрдамчи хўжаликни ривожлантиришга ҳалақит бераётган асосий масала — озуқа базасини ташкил этиш муаммоси ҳал этилди.

— Лекин, бу ҳам имкониятларимизнинг чеки эмас, — дейди корхона ишчиси Л. Павлухина. — Ҳали ишга солинмаган резервларимиз бор. Шу йили 6,5 гектар ерга ўз кучимиз билан маккажўхори ва сули экдик. Эндиликда озуқабоп экинлар ҳосилдорлигини оширишга эришишимиз лозим. Чунки, ана шу янги резервларнинг ўзи ярим йил ичида 1981 йилги умумий кўрсаткичдан ҳам яхшироқ натижага эришиш имконини берди. Хусусан, 1981 йилда 23 тонна гўшт етиштирилган бўлса, шу йилнинг июль ойигача 30,6 тонна гўшт ишчи-хизматчиларга тарқатилди. Шаҳар ижроия комитети қарорига мувофиқ Жданов номли колхоз территорияси яқинидан 10 гектар ер ажратилди. Ана шу янги экин майдони ўзлаштирилиб, ҳосилга киргач корхона гўшт цехининг маҳсулдорлиги ошиши табиий. Бу эса зиммамиздаги мажбурият — йил охиригача 70 тонна гўшт етиштириш топшириғининг муваффақиятли бажаришимизни таъминлайди.

А. МИРАЛИМОВ.

▲ «Алмаликсвинецстрой» трестининг 354-кўчма механизациялашган колоннасининг Ҳошим Аҳмедов, Абдувоҳид Холматов сингари ишчилари доимо социалистик мусобақа пешқадамлари сафида келмоқдалар. Суратда: (чапдан) Ҳ. Аҳмедов ва А. Холматов.

М. Эргашев фотоси.

СССР ТАШКИЛ ЭТИЛИШИНИНГ

▲ БИРИНЧИ КЎП МИЛЛАТЛИ УМУМХАЛҚ ДАВЛАТИНИНГ ШОНЛИ ЙЎЛИ ▲ ҚУДРАТЛИ ИҚТИСОДИЙ ВА ИЛМИЙ-ТЕХНИКАВИЙ ПОТЕНЦИАЛ

УЛУҒ ВАТАНИМИЗ — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг шонли 60 йиллиги нишонланадиган шодиёна кунлар тобора яқинлашмоқда. Совет кишилари бу тарихий санани партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорларини амалга ошириш учун курашда улкан муваффақиятларни қўлга киритган ҳолда кутиб олаётирлар. Айниқса, шонли 60 йил мобайнида иқтисодий, сиёсий ва маданий соҳаларда эришган мисли кўрилмаган ютуқларимиз жаҳон афкор оммасини ҳайратга солмоқда. Бу муваффақиятлар В. И. Ленин, Коммунистик партия раҳбарлигида қарор топган суверен халқлар қардошлик иттифоқининг илҳомбахш кучини, унинг жаҳоншумул-интернационал аҳамиятини янада яққол намойиш қилиб кўрсатмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги тўғрисидаги қарорида айтилганидек, **«СССРнинг ташкил топиши ва муваффақиятли ривожланиши беқиёс халқаро аҳамиятга эга бўлиб, илғор инсониятнинг халқлар тенг ҳуқуқлиги ва дўстлиги, дунёни революцион янгилаш учун асрий курашида муҳим тарихий марра бошланганлигидан дарак берди».**

* * *

СОВЕТ Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил топишининг оламшумул-тарихий аҳамияти дастлаб шундаки, у Улуғ Октябрь ишларининг бевосита давоми ва бутун жаҳон миқёсидаги революцион ўзгаришларнинг негизи бўлди. Унинг ташкил топиши ва ривожланиши тарихий Ватанимиз халқлари бузилмас дўстлигининг, ленинча миллий сиёсат тантанасининг тарихидир. Ўртоқ Л. И. Брежнев образли қилиб айтганидек, бу тарих социалистик революция вужудга келтирган ва ҳозирги кунда жаҳоннинг энг қудратли давлатларидан бири бўлиб қолган давлатнинг мисли кўрилмаган даражада ўсиши ва ҳар томонлама ривожланиши тарихидир. Бу тарих — шу давлат байроғи остида жипслашган барча республикаларнинг, мамлакатимизда яшаб турган барча миллат ва элатларнинг вояга етиш ҳамда иқтисодий, сиёсий ва маданий жиҳатдан чинакам равнақ топиш тарихидир.

Совет Иттифоқи 60 йил мобайнида кураш ва ғалабанинг шонли йўлини босиб ўтди. СССРда социализм тўла ва узил-кесил ғалаба қозониб, ривожланган социалистик жамият барпо этилганлиги ва коммунистик қурилишда янги улкан муваффақиятлар қўлга киритилганлиги мамлакатимиздаги революцион ўзгаришларнинг энг муҳим якуни бўлди. Шуларнинг ўзиёқ, Совет Иттифоқи ва КПСС пролетар интернационализмининг тимсоли, унинг пешқадам байроқдори эканлигини, тинчлик, социализм жарчиси, халқлар озодлиги ва мустақиллигининг қудратли таянчи эканлигини яққол намойиш қилиб кўрсатади.

Бинобарин, Совет Иттифоқи ташкил топиши ва ривожланишининг тарихий тажрибаси катта халқаро аҳамиятга эга бўлган ғоят буюк воқеадир. **Унинг интернационал аҳамияти, биринчидан,** шундаки, СССРнинг тажрибаси халқлар социалистик революция ва пролетариат диктатурасини амалга ошириш натижасидагина етук социализмга эриша олишини исботлади; **иккинчидан,** бу тажриба фақат социализмгина эксплуатацияга, ишлаб чиқариш анархиясига, иқтисодий кризисларга, омманинг ишсизлиги ва қашшоқлигига хотима беришни, экономиканинг планли, интенсив, тез суръатлар билан ривожлантиришни ва меҳнаткашларнинг ўсиб бораётган моддий ва маънавий эҳтиёжларини максимал даражада қондиришни таъминлай олишини тасдиқлади; учинчидан, СССРнинг тажрибаси ишчилар синфи ўзининг янги жамият қуришдек тарихий вазифасини кенг меҳнаткашлар оммаси билан, биринчи навбатда, деҳқонлар билан мустаҳкам иттифоқ тузгандагина бажара олишини кўрсатиб берди; **тўртинчидан,** бу тажриба социалистик давлат жамиятни революцион негизда қайта қуришнинг асосий қуроли эканлигини исбот қилди. Айни вақтда, совет тажрибаси социализм ва тинчлик бир-биридан ажралмаслигини, социализмнинг қудрати тинчлик ишига хизмат этишини ҳам яққол намойиш қилди; **бешинчидан,** СССРнинг тажрибаси социалистик жамиятни қуриш ва ривожлантиришда Коммунистик партиянинг етакчилик ва раҳбарлик қилувчи роли тўғрисидаги марксча-ленинча таълимотнинг тўғрилигини тасдиқлади. У марксизм-ленинизмга, пролетар интернационализми принципларига содиқлик, бу принципларни оғишмай, қатъий амалга ошира бориш, уни ҳимоя қилиш социализм ғалабасининг зарур шарти эканлигини исботлади.

В. И. Ленин Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидаёқ **«Биз халқаро революцияга бўлган асосий таъсиримизни ўз хўжалик сиёсатимиз билан кўрсатамиз»,** —деган эди Улуғ доҳийнинг бу тарихий кўрсатмаси ҳозирги мураккаб халқаро шароитда, айниқса, муҳим аҳамият касб этмоқда. Чунки, коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақият билан амалга ошириш, унинг самарадорлик даражасини юксалтириш —капитализм билан иқтисодий мусобақада ғалаба қозонишимизнинг гарови, халқаро революцион озодлик ҳаракати ишига СССР қўшадиган энг катта интернационал ҳиссадир.

Партиямиз ленинчи бош йўлни собитқадамлик билан амалга ошира бориб, экономика, фан ва маданиятни интенсив ривожлантириш, халқ фаровонлигини муттасил ошириб бориш соҳасида янада янги улкан муваффақиятларга эришишни таъминламоқда.

СССР 80-йилларга қудратли иқтисодий ва илмий-техникавий потенциал билан қадам қўйди. Ҳозир мамлакатимиз 2,9 триллион сўмликдан зиёд жуда катта миллий бойликка эгадир. Халқ хўжалигининг асосий фондлари 1 триллион 854 миллиард сўмга етди. 1971-80 йилларда миллий даромад 55 процент кўпайди, саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш шу давр ичида 78 процент ошди.

Ўтган йили ривожланган мамлакатларда саноат ишлаб чиқариши ҳажми атиги 0,8 процент ўсди. Айни пайтда Буюк Британияда —6 процент, Францияда —5 процент, Италияда—2 процент камайди. Совет Иттифоқида эса 3,4 процент кўпайди.

Совет Иттифоқининг ташкил топиши ва ривожланишининг буюк интернационал аҳамияти яна шундаки, у пролетариат диктатураси ўрнатиш ва етук социалистик жамият қуриш натижасидагина миллий масалани изчил ва чинакам илмий асосда ҳал этиш мумкинлигини амалда кўрсатиб берди. Ижтимоий тараққиётнинг мураккаб проблемаларидан бири бўлган миллий масаланинг 130 дан ортиқ миллат ва элатлар яшайдиган бизнинг мамлакатимизда тўла-тўкис, батамом ва узил-кесил ҳал этилганлиги социализмнинг буюк ютуғи, партиямиз миллий сиёсатининг самарасидир. Бу катта халқаро аҳамиятга молик бўлган тарихий факт Ватанимизни индустрлаштириш ва коллективлаштириш, унда маданий революцияни жорий қилиш сингари ғалабалар билан ҳақли равишда бир қаторга қўйиш мумкин бўлган улкан ютуқ бўлди.

СССР — жаҳонда энг кўп миллатли федератив социалистик давлатдир. 1923 йилда унинг составида 33 та миллий давлат тузилган, жумладан 4 та иттифоқдош республика, 13 та автоном республика, 16 та автоном область бўлган. Эндиликда Совет давлатининг ана шу интернационал қардошлик оиласида 53 та миллий давлат тузилиши, шу жумладан 15 та иттифоқдош республика, 20 та автоном республика, 8 та автоном область ва 10 та автоном округ бор. Ўз миллий давлат шаклига эга бўлган миллатларнинг вакиллари мамлакат аҳолисининг 98 процентини ташкил қилади.

ПАХТАЗОР — ЖАСОРАТ МАЙДОНИ

МАШАҚҚАТСИЗ ЮТУҚ БЎЛМАС

ЭНГ қийин дамларда иккиланмаслик, руҳан тушмаслик, ақл-идрок, тадбиркорлик билан иш кўриб, фидокорлик намуналарини намойиш этиш — бу совет кишисига хос фазилатдир. Республикамизнинг 6 миллион тонналик «оқ олтин» хирмони учун пахта далаларида қизғин кураш бораётган ҳозирги дамларда бу олижаноб фазилат ҳар бир кишининг, ҳар бир касб эгасининг кундалик иш фаолиятида намоён бўлмоқда. «Ҳали далаларимизда ҳосил бор, сўнгги граммларигача териб олмагунимизча, республикада социалистик мажбурият бажарилмагунча далани тарк этмаймиз. Бу бизнинг бурчимиз, виждон ишимиз» деб айтишмоқда пахтакорлар, механизаторлар, ҳашарчилар.

— Аслида ҳам шундай, — дейди Бўка районидаги «Партия XX съезди» колхозининг раиси Мирзааҳмад ака Ҳайитбоев. — Мана хўжалигимизда план аллақачон бажарилган. Давлатга 4 минг тоннадан ортиқ пахта етказиб берганмиз. Лекин, ҳозир 5200 тонналик хирмон учун кураш боряпти. Даламизга чиқиб кўринг, ҳар қадамда қаҳрамонликнинг, жасоратнинг, фидойиликнинг гувоҳи бўласиз. Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаати бизларни янада руҳлантириб юборди. Мурожаатда «пахтакорларнинг олтин қўллари билан етиштирилган «оқ олтин» — бутун совет халқининг шон-шуҳрати ва ифтихоридир. Озиқ-овқат программасини амалга оширишга бизнинг қўшадиган ҳиссамиздир. Пахта саноатнинг нони ҳамдир. Шу боисдан уни кўпмиллатли Ватанимизнинг барча иттифоқдош республикаларидаги, мустаҳкам социалистик ҳамдўстликнинг ҳамма мамлакатларидаги корхоналар кутиб турибди», деб айтилган гаплар ҳар биримизнинг қалбимиздан чуқур жой олган.

Колхозимиз меҳнаткашлари СССРнинг 60 йиллиги нишонланадиган йилда ўзларининг бу соҳадаги бурчларини очиқ-ойдин англаб меҳнат қилмоқдалар.

Яқинда колхозда сўнгги беш кунликка якун ясалди. Бу галги мусобақада Пардабой Мамадиев бошлиқ бригада аъзолари ғолиб чиқдилар. Бу бежиз эмасдир. Биринчилар қатори маррага етиб келган бригада аъзолари суръатни сира бўшаштирмадилар. Техникадан, мавжуд ишчи кучларидан самарали фойдаландилар. Қулай келган ҳар бир фурсатни бой бермадилар. Шунинг учун ҳам ҳар куни 2,5 процентдан пахта тайёрлашга эришдилар. Бу бригадада йиллик план 130 процентга яқинлашиб қолди. Илғорлар бошқа бригадаларни ҳам фидокорона меҳнатга руҳлантирмоқдалар.

— Байроқни қўлдан бермасликка ҳаракат қиламиз, — дейди бригадир. — Мақсадимиз ҳосилдорликни 45 центнерга олиб чиқиш.

Колхознинг Н. Жўраев, А. Назаров, Ш. Душабоев, Т. Кенжаев ўртоқлар бошлиқ бригадалари ҳам ўзаро мусобақада улардан қолишмаслик учун курашмоқдалар.

Кейинги кунларда тез-тез ёғингарчилик бўлмоқда. Ҳарорат пасайиб кетди. Бироқ, колхоз деҳқонлари ҳар қандай шароитда ҳам унумли меҳнат қилиш учун курашмоқдалар.

МУРОЖААТГА АМАЛИЙ ЖАВОБ

— Тажрибакор деҳқонлар, мутахассислар, бизга катта ёрдам бераётган ҳашарчиларнинг вакиллари иштирокида йиғилиш ўтказиб, зарур тадбирларни белгилаб олганмиз, — дейди колхоз раиси, М. Ҳайитбоев, — бу тадбирларда асосий диққат-эътибор мавжуд техникалардан, кучлардан ишнинг кўзини билиб фойдаланишга қаратилди. 14 та кўсак чувиш машинаси марказлаштирилган ҳолда, икки сменада ишлатилмоқда. Ҳар куни 50—60 тоннага яқин пахта тозаланиб, қуритилиб, қабул пунктларига жўнатилмоқда. Бу иш билан 60 киши банд. Мурод Мавлонов, Набижон Тўйчиев, Мусурмонқул Дўстматов каби ўртоқлар кўсак чувиш машиналарининг бетўхтов ишлашини таъминлаб турибдилар. Уларга ёрдам бераётган колхозчилардан Саидраҳмон Эшбоев, Сайдулла Бобоев, Шамси Содиқов ўртоқлар ҳам баракали меҳнат қилаётирлар.

Кўсак чувиш билан банд бўлганларга ишнинг сифати ва салмоғига қараб рағбатлантирилган ҳақ тўланаётир. Масалан, механизаторга ҳар бир тонна чувилган тоза пахта учн 10 сўм 80 тийин ҳақ ёзилади. Агар чувилган пахта бу миқдордан ошса, тўланадиган ҳақ қийматининг 25 проценти миқдорида қўшимча пул ёзилади.

Бундан ташқари трактор паркида 23 та терим машинаси шай бўлиб турибди. Об-ҳаво жўнашиб кетса, бу машиналардан ҳам тўла унум билан фойдаланишга ҳаракат қиламиз.

Ишнинг баракаси — далада, хирмонда, кўсак чувилаётган жойда ишлаётганларнинг кайфиятига боғлиқ. Шунинг учун ҳам колхоз правлениеси, партия ташкилоти уларга барча шарт-шароитларни яратиб беришга ҳаракат қилмоқдалар. Колхоз правлениеси ва партия комитети аъзолари энг қийин участкаларга бириктиб қўйилган. Улар бу участкалардаги ишларнинг боришини ҳар куни таҳлил этадилар ва энг яхши тажрибалар, ютуқлар оммалаштирилади. Масалан, колхоз бош агрономи Анорбой Мадёров хўжаликдаги мавжуд техниканинг беками-кўст ишлашига масъул қилиб бириктилган. У ҳар куни хўжалик мутахассислари билан биргаликда дала айланади, техникаларнинг ҳолати билан қизиқади, зарур ёрдам керак бўлса, дарҳол бамаслаҳат чора-тадбир кўрилади. Колхоз касаба союз комитетининг раиси Ашурмат Маматов пахтакорлар, ҳашарчилар ўртасида социалистик мусобақанинг уюштирилишини назорат қилиб боради.

Теримчилар ўртасидаги мусобақада Ўрозгул Буталова, Гулруҳ Сайдуллаева, Гулбиби Содиқова, Тошхон Муҳамедова сингари ўртоқлар олдинда бормоқдалар. Уларга қимматбаҳо совғалар топширилди. Бундан руҳланган чевар теримчилар яна кам деганда 500—600 килограммдан пахта теришга аҳд қилдилар.

Хўжаликда кўсак терадиган 3 та машина ҳам тинимсиз ишлаб турибди. Ҳар бир машина билан кунига 1,5—2 тоннадан кўсак терилмоқда. Бу машиналарда меҳнат қилаётган Салим, Бекматов, Сафар Мансуров, Мамашариф Шодиев ўртоқлар ҳар бир қулай фурсатдан унумли фойдаланишга ҳаракат қилмоқдалар.

Далаларда «оқ олтин» ҳосили учун кураш сўнгги босқичга кирди. Деҳқонлар, ҳашарчилар бир жон, бир тан бўлиб меҳнат қилмоқдалар.

Н. РИХСИЕВ,
С. ХОЛБЕКОВ.

Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхозининг коммунист ўртоқ Б. Алибоев бошлиқ бригадаси кўпмингкилограммчи теримчилари [чапдан] Розия Хонимқулова ва Қизлархон Алибоева ўртоқлар мусабақада пешқадамлик қилмоқдалар. Улар шу кунгача хирмонга 4,5—5 тоннадан пахта тўкдилар.

П. Эргашев фотоси.

Суратда: Чиноз районидаги А. С. Пушкин номли 1-ўрта мактабнинг 10-синф ўқувчиси Меҳриниссо Пирматова пахта йиғим-теримида актив қатнашяпти. Унинг «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхози далаларидан шу кунгача йиғиштириб олган ҳосили 3 тоннага яқинлашиб қолди.

В. Портнов фотоси.

БАЙРОҚ ҒОЛИБЛАР ҚЎЛИДА ҚОЛДИ

Қишлоққа шом қоронғилиги чўкди. Пахта даласига туташ тупроқли кўчадан этакларини елкасига ташлаб олган қиз ва ўсмирлар, улар ортида табелчи билан ҳисоб-китобни тўғрилаган ўқитувчилар келишарди. Уларнинг чеҳрасида хорғинлик аломати сезилмайди. Аксинча бутун фикр-ўйлари, ташвишлари эртанги об-ҳаво, орзулари эса янада кўпроқ пахта териш.

Беихтиёр уларнинг суҳбатига қулоқ тутамиз:

— Мурожаатдаги сўзларни эшитдингми, Шокир?

— Эшитдим Шуҳрат. Аммо менга ноқулай бўлди. Чунки, шунча ҳаракат қилсам ҳам 100 килограммга етказа олмадим, етмишда қолиб кетдим. Лекин пахта кўп, ҳар қанча терса бўлади.

— Мен ҳам шуни айтяпман-да. Эртадан бошлаб теримга барвақтроқ чиқишимиз керак.

— Бу ўн кунликда ҳам кўчма Қизил байроқ бизда қоладиган бўлибди.

— Эшитдим, боя ўқитувчимиз суръатни бўшаштирманглар деб тайинладилар. Терган пахтамиз 150 тоннага етибди.

— Яна 50 тонна қолибди-да, унда.

... Бу илғор теримчилар — Ўрта Чирчиқ районидаги Низомий номли 30-мактабнинг ўқувчилари. Улар шу кунларда «Партия XXII съезди» колхозида меҳнат қилмоқдалар. Ҳар куни 7—8 тоннадан ошириб пахта териб, Ватан хирмонига муносиб улуш қўшишмоқда. Шокир Бадилов, Шуҳрат Ўлмасов, Хатира Рустамова Гулчеҳра Дадаева каби илғор теримчилар кунига 80—90 килограммдан пахта териб тенгдошларига ўрнак бўлишмоқда.

Байроқдор мактаб ўқувчилари республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатига жавобан мавсумда 200 тонна пахта териб бериш учун курашмоқдалар.

М. ЮНУСБОЕВА.

ЁН ҚЎШНИ — ЖОН ҚЎШНИ

Бир неча йилдирки, Олмалиқ шаҳри ишчи-хизматчилари ва мактаб ўқувчилари ҳам қўшни Пискент райони пахтакорларига «оқ олтин» йиғим-терими мавсумида яқиндан ёрдам бериб келадилар. Айниқса, ҳашарчилар ўртасида 19-ўрта мактаб ўқувчилари барчага ўрнак кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Бу коллектив Охунбобоев номли колхозда деҳқонлар билан елкама-елка ишлаб, кунига 8-8,5 тонна пахта теришга эришмоқдалар.

Ўқувчилар ўртасида ташкил этилган мусобақада А. Ҳамроев, Э. Маматқулов, Р. Худойбердиева, Б. Хатамов, М. Расулова, Г. Марасулова, Г. Аҳмедова сингари ёш ҳашарчилар пешқадамлик қилишяпти. Ўқувчилар ўртасида тартиб интизомни сақлаш, уларни теримга тўла сафарбар этишда Р. Солиҳов, Т. Абдуҳолиқов, М. Мухлисов, З. Қодиров каби ўқитувчиларнинг ҳиссаси катта бўлаётир.

Республика партия ва ҳукуматининг барча меҳнаткашларга қарата Мурожаати ёш ҳашарчилар ғайратини янада жўш урдириб юборди. Улар даъватга жавобан сўнгги чаноқлардаги ҳосил йиғиштириб олингунча далада меҳнат қилиб, СССР 60 йиллигини ўзларининг 350 тонналик «оқ олтин» хирмонлари билан кутиб олишга аҳд қилдилар.

К. БЎРИЕВА.

САНЪАТИМИЗ СЕНГА, ПАХТАКОР!

Ўзбекистон театр жамияти билан Чиноз районидаги Киров номли колхоз ўртасида маданий ҳамкорлик ўрнатилганига кўп йиллар бўлди. Шундан буён жамият аъзолари дала меҳнаткашлари ҳузурида тез-тез концертлар кўрсатишади, турли кечалар уюштирадилар. Шу йили ёзда бир группа актёрлар ва санъаткорлар колхоз бригадалари бўйлаб сафар қилишган, дала шийпонларида концертлар, суҳбатлар ўтказишган эди.

Яқинда таниқли актёрлар, хушовоз хонандалар, созандалар ҳамда раққосалардан иборат коллектив икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова бошлиқ бригада далаларида пахта теришди. Тушлик пайтда эса анъанага кўра яна қўшиқлар янгради, рақсларга рақслар уланди.

— Биз қаҳрамон бошлиқ заршуносларни бу йилги муваффақиятлари билан чин қалбдан табриклаймиз, — деди Ўзбекистон ССР халқ артисти Турғун Азизов, — шу билан бирга республикамиздаги ҳамма касб эгалари қатори ўзимизни пахтакормиз деб ҳисоблаймиз.

Концерт давомида гектаридан 60 центнердан ҳосил олишга эришган азамат пахтакорларни Ўзбекистон ССР Ленин комсомолининг лауреати, таниқли актёр Теша Мўминов ҳам муборакбод этди. Ўзбекистон ССР халқ артисти Клара Юсупова, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Убайдулла Мадраҳимов, Анвар Бараев, Ўзбекистон Давлат филармониясининг яккахон ашулачилари Ҳасан Каримов, Раҳимахон Рихсиева, Муқимий номли театр солистлари Рашидахон Азимова, Жаббор Тошев, А. Мушьяков, «Ёш гвардия» театри актёрлари М. Тошкенбоев, Т. Содиқовлар ҳам ўз санъатлари билан учрашув иштирокчиларини хушнуд этдилар.

Олия АЗИМОВА,
Ўзбекистон театр жамияти актёрлар уйининг директори.

Суратда: Ўзбекистон ССР халқ артисти К. Юсупова ва Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист А. Бараевлар пахтакорлар даврасида.

С. Каган фотоси.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

▲ БУХАРЕСТ. Бу ерда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 65 йиллигига бағишланган совет китоблари декадаси бошланди. Пойтахтдаги катта «Дачия» магазинида ижтимоий-сиёсий, илмий-техника, бадиий адабиёт, рус ва совет ёзувчиларининг румин тилига таржима қилинган асарлари, румин авторларининг Совет Иттифоқида нашр этилган китоблари сотилмоқда.

Питешти, Тирговиште ва Деве шаҳарларида ҳам совет китоблари декадаси ўтказилмоқда.

▲ ВЕНА. Кейинги кунларда Австриянинг катта саноат марказларидан Винернейштадт ва Линц шаҳарларида бўлиб ўтган намойишлар Европада Американинг ўртача олисликка учириладиган янги ракета ядро воситалари жойлаштирилишига қарши курашга даъват этувчи шиорлар остида ўтди. Бу намойишлар тинчлик ва қуролсизланиш ҳаракати ҳафталиги муносабати билан ўтказилди.

Уруш йилларида бомбардимонлар туфайли вайрон бўлган Винернейштадт кўчаларида Американинг янги ядровий ракеталари жойлаштирилишининг хатарли оқибатларидан огоҳлантирувчи стендлар ўрнатилганди, урушга қарши фильмлар намойиш этилди.

▲ АММОН. Исроил босиб олган Иордан дарёсининг ғарбий соҳилида вазият кескин. Наблус, Рамаллах ва бошқа шаҳарлар ҳамда аҳоли пунктларида Исроил босқинчиларининг ўзбошимчалигига қарши оммавий норозилик намойишлари бўлиб ўтди. Наблусдаги Ан-Нажаҳ университетининг студентлари фаластинлик қочоқлар жойлашган Балата лагерининг аҳолиси билан бирдамлик намойишини ўтказдилар. Бу ерда оккупациячилар эълон қилган қамал ҳолати бошланганига беш кун бўлди. Исроилнинг жазо отрядлари намойишларни тарқатиш учун кўздан ёш оқизадиган газ ишлатмоқдалар. Араб аҳолиси орасидан кўплаб кишилар қамоққа олинган ва улар тинтув қилинмоқда.

(ТАСС, 3 ноябрь).

ДЎСТЛИК МИТИНГИ

ДЕҲЛИ, 2 ноябрь. (ТАСС). Бу ерда Совет Иттифоқи дўстлари жамиятининг ташаббусига мувофиқ Ҳиндистон-Совет дўстлигига бағишланган оммавий митинг бўлиб ўтди. Юзлаб деҳлиликлар пойтахт муниципалитети залига тўпландилар. Байрамлардагидек безатилган саҳнада «Яшасин Ҳиндистон билан СССР ўртасидаги дўстлик» деган сўзлар ёзилган транспарантлар кўзга ташланади.

Жамият раиси профессор Нурул Ҳасан ўз нутқида кўп томонлама Ҳиндистон — Совет алоқалари кўп йиллардан буён социал-иқтисодий системалари турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаши учун намуна бўлиб хизмат қилмоқда, деди. Ҳинд халқи Совет Иттифоқини ўзининг содиқ дўсти деб билади. Совет Иттифоқи билан ҳамкорлик республиканинг индустрлаштириш, илмий ва техникавий тараққиёт йўлидан жадал ривожланишига салмоқли ҳисса қўшмоқда, деб уқтирди Нурил Ҳасан.

Совет кишилари икки шонли сана — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 65 йиллиги ва СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини тантанали байрам қилишга ҳозирлик кўраётган шу кунларда Ҳиндистоннинг кўп миллионли халқи экономика, фан, социал ва маданий ҳаётнинг турли соҳаларида улар эришаётган жуда катта муваффақиятлардан қувонмоқда ва ўз дўстларига янги улкан муваффақиятлар тилайди, деди Н. Ҳасан.

Митингда дўстлик ҳамда чет мамлакатлар билан маданий алоқа совет жамиятлари союзи ва Совет-Ҳиндистон дўстлиги жамияти делегацияси иштирок этди.

АФИНАДАГИ МУЗОКАРАЛАР

АФИНА, 2 ноябрь. (ТАСС). Бу ерда Греция билан АҚШ ўртасида Американинг Греция территориясидаги тўртта ҳарбий базасининг бўлажак статуси тўғрисидаги масала юзасидан музокаралар қайта бошланди. Греция делегациясига ташқи ишлар министрининг ўринбосари И. Капсис, АҚШ делегациясига давлат департаментининг вакили Р. Бартоломью бошчилик қилмоқдалар.

Маҳаллий сиёсий кузатувчилар музокаралар ғоят мураккаб бўлишини таъкидламоқдалар. Буни иккита сабаб билан изоҳлаш мумкин: томонлар 1958 йилдан буён аҳдлашиб олган юздан ортиқ шартномани қайта кўриб чиқишлари керак. Бош министр А. Папандреу бир неча марта уқтириб ўтганидек, бу шартномалар мустамлакачилик характерида бўлиб, ҳеч қачон мамлакатнинг миллий манфаатларига хизмат қилмаган. Мамлакатнинг НАТОдан чиқиши ва Америка ҳарбий базаларининг ёпилиши Греция ташқи сиёсатининг узоқ вақтдан буён орзу қилиб келган мақсадларидир, деб таъкидлади у.

Бошқа бир сабаб шундан иборатки, Грецияда яқинда ҳокимиятнинг маҳаллий органларига ўтказилган сайловдан кейин (сайловда сўл кучларнинг номзодлари катта ғалабага эришдилар) кенг халқ оммасининг Шимолий Атлантика блоки ўтказаётган агрессив сиёсатга қарши, қуролланиш пойгасига қарши ва Греция территориясида АҚШ базаларининг бундан буён сақланиб қолишига қарши норозилиги кучайиб кетди. Жамоатчилик фикрини сўраб билиш шуни кўрсатдики, аҳолининг қарийб 60 проценти мамлакатда Американинг ҳарбий объектлари тугатилишини ёқлаб чиқмоқда.

ЭРОН—ИРОҚ МОЖАРОСИ

ТЕҲРОН, 3 ноябрь. (ТАСС). Эрон куролли кучлари штаби билан бирлашган «Ислом революцияси посбонлари» корпуси марказий штабининг ахборотида айтилишича, Эрон қўшинларининг бўлинмалари душанба кун кечқурин Факках ва Делхлоран аҳоли пунктлари ўртасида узунлиги 50 километрга борадиган фронт чизиғида Ироқ қўшинларига ҳужум қилганлар. Муваффақиятли жанговар ҳаракатлар натижасида Эрон қўшинлари бир қанча районларда 10 — 15 километр илгари силжиганлар ва Дизфул шаҳридан 80 километр ғарбдаги бир қанча стратегик тепаликларни ишғол этдилар, дейилади ахборотда.

БАҒДОД, 3 ноябрь. (ТАСС). Ироқ расмий ҳарбий вакилининг Бағдод радиоси орқали эшиттирилган баёнотида Эрон қўшинлари душанба кун кечқурин ва сешанба кун эрталаб Ироқ чегарасини кесиб қўйиш мақсадида Ироқнинг Майсан вилояти районида фронтнинг жанубий участкасида 4-армия корпуси қисмларининг позицияларига яна ҳужум бошлаганликлари хабар қилинади. Ироқ қўшинлари душманнинг ҳужумини даф этдилар, душман Ироқ территориясига бостириб киролмади, дейилади баёнотда. Шу райондаги жанглар давом этмоқда, Ироқ қўшинлари душманга зарба устига зарба бермоқдалар.

ХАЛҚАРО АҲАМИЯТИ

Бинобарин, ўртоқ Л. И. Брежнев айтганидек, СССР шунчаки давлат тузуми бўлиб қолмай, ҳамма совет халқларининг дили ва қонига сингиб кетган, уларнинг давлат хусусидаги тушунчасининг энг асосий, ҳал қилувчи белгисини ташкил этган ихтиёрий, бузилмас социалистик иттифоқдир.

Бу иттифоқ ҳаётбахш кучи бутун мамлакатда, барча совет республикаларида экономика ва маданиятнинг мислсиз тез суръатлар билан юксалиб бораётганлигида, айниқса, яққол намоён бўлмоқда. СССР ташкил этилганидан кейин ўтган йиллар мобайнида мамлакатимиз саноат маҳсулотининг умумий ҳажми 530 баравар кўпайди. Шу давр мобайнида Қозоғистонда 600 баравар, Тожикистон ССРда — 500, Қирғизистон ССРда — 400, Туркманистон ССРда — 150, Ўзбекистон ССРда эса 415 баравар ортди.

Совет давлати босиб ўтган 60 йиллик тарихи давомида барча иттифоқчи республикаларнинг экономикаси ва маданиятининг барқ уриб яшнаётганлигини кўрсатувчи фактлар империализмнинг ялоқхўрлари — туҳматчилар ва сохтакорларнинг ҳамма даъволарини батамом рад қилиб ташлайди, айни вақтда бу фактлар ленинча миллий сиёсат ғоялари ва тажрибасининг ҳаётийлигини, унинг халқаро-интернационал аҳамияти буюк эканлигини тасдиқлайди.

Буни шу йил июнь ойида Тошкентда бўлиб ўлган «Ривожланган социалистик жамиятда миллий муносабатлар» мавзуидаги Бутуниттифоқ симпозиуми ва Совет Латвиясининг пойтахти Ригада бўлиб ўтган «Етук социализм шароитида миллий муносабатларни ривожлантириш, ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялаш тажрибаси ҳамда проблемалари» мавзуидаги Бутуниттифоқ илмий-амалий конференцияси ҳам алоҳида қайд қилиб ўтди. Симпозиумда ҳам, конференцияда ҳам Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил топганлигидан буён ўтган 60 йил мобайнида социалистик жамиятда миллий муносабатларни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш соҳасида эришилган улкан муваффақиятлар, тўпланган ғоят бой тажрибалар умумлаштирилди; СССР халқлар ленинча дўстлигининг, ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялашнинг Ватанимиз куч-қудратини, тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш учун бўлган аҳамияти чуқур асослаб берилди.

Мазкур анжуман ҳужжатларида СССРнинг ташкил топиши ва ривожланишининг, унда миллий масалани муваффақиятли ҳал этилганлигининг тарихий тажрибасини ўрганиш ва умумлаштириш ривожланаётган мамлакатлар учун, умуман миллий-озодлик курашининг муваффақияти учун ҳозирги пайтда оламшумул-тарихий аҳамиятга эга эканлиги қайд қилинди; бу омил халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг синфий бирдамлигини мустаҳкамлаш ишига самарали ёрдам бериши, айни вақтда буржуа миллатчилигининг ҳар қандай кўринишларига қарши курашда ғоявий қурол бўлиб хизмат қилиши таъкидланди.

СССРда янги жамият қурилиши соҳасида эришилган улкан муваффақиятлар, айниқса ленинча миллий сиёсатнинг муваффақиятлари социализм — коммунизм ғояларининг жозибадор кучини янада кўпроқ оширади; жаҳон миқёсидаги синфий кучларнинг нисбатини социализм фойдасига янада ўзгартиришга, ҳозирги замоннинг барча революцион кучларини жипслаштиришга, уларнинг бирлигини метиндек мустаҳкамлашга ёрдам беради.

В. И. Ленин бундан 60 йил муқаддам социалистик қурилиш муваффақиятлари Африка, Осиё халқлари учун революционлаштирувчи ёрқин намуна бўлиб хизмат қилишини ҳамда бу муваффақиятлар озод бўлган халқларга янги ижтимоий тузумни танлаб олишларида уларга ибрат ва мадад бўлишини башорат қилган эди. Бу башорат дастлаб Совет Ўрта Осиёси миллий республикалари мисолида ўзининг амалий ифодасини топди, эндиликда эса Африка ва Осиёдаги нокапиталистик тараққиёт йўлига тушиб олган бир қатор мамлакатларнинг тажрибасида янада тўла-тўкис тасдиқланди.

Совет тажрибасининг ҳаётий кучи яна шундаки, у халқаро ишчилар ҳаракатини революцион оптимизм билан қуроллантирмоқда ва унга моддий ҳамда маънавий мадад бериб, меҳнаткашларнинг империализм ва маҳаллий реакция устидан ғалаба қозонишига кўмаклашмоқда. Эндиликда озодлик, мустақиллик ва социализм тантанаси учун курашаётган ҳар бир мамлакат Совет Иттифоқи мададига, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг қўллаб-қувватлашига бемалол таяна олади, у бунга ҳақли равишда умидвордир. Буларнинг ҳаммаси В. И. Лениннинг Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи **«Ҳамма мамлакатлар халқлари олдида жонли намуна бўлиб турада ва бу намунанинг пропагандистлик, революционлаштирувчи таъсири ҳам зўр бўлади»**, деган илмий башорати тантана қилганлигини кўрсатади.

СССР ташкил топиши ва равнақининг улуғворлиги шундаки, у халқаро муносабатларнинг янги типини ҳам юзага келтирди, жаҳон миқёсида кучлар нисбатининг социализм, тинчлик ва демократия фойдасига муттасил ўзгартириб юборишга ёрдам берди ва ёрдам бераётир. Бу сиёсат КПСС XXVI съезди таклиф этган, Л. И. Брежневнинг янги ташаббуслари билан тўлдирилган 80-йилларнинг Тинчлик программасига асосланади. Бу сиёсат СССРда коммунизм қуриш учун қулай шароитларни таъминлаш, Совет Иттифоқининг давлат манфаатларини ҳимоя қилиш, жаҳон социализмининг позицияларини мустаҳкамлаш, халқларнинг миллий озодлик ва социал тараққиёт йўлидаги курашини қўллаб-қувватлаш, жаҳон термаядро урушининг олдини олиш, ялпи ва тўла қуролсизланишга эришишга ҳамда турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципини изчиллик билан амалга оширишга қаратилган. Шу сабабли бу сиёсат фақат совет халқинингина эмас, балки бутун прогрессив инсониятнинг манфаатларига мос бўлиб тушмоқда ва халқаро миқёсда кенг эътироф қилинмоқда.

* * *

БАРЧА мамлакатларнинг меҳнаткашлари Совет Иттифоқи халқларининг социализм, коммунизм қуриш соҳасидаги бой тарихий тажрибасидан, бутун дунёда мустаҳкам тинчлик, халқаро ҳамкорлик учун олиб бораётган курашларидан намуна ва мадад олмоқдалар. Улар фақат социализм, коммунизмгина халқларга озодлик ва тинчлик бера олажагини тобора чуқурроқ тушунмоқдалар.

З. ИСАМУҲАМЕДОВ,
доцент, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи.

▲ СОВЕТ ТАЖРИБАСИНИНГ ҲАЁТИЙ КУЧИ ▲ ТИНЧЛИК, ДЕМОКРАТИЯ, СОЦИАЛИЗМ ТАЯНЧИ ▲ ҲАММА ХАЛҚЛАР УЧУН НАМУНА

МОСКОВСКИЕ НОВОСТИ

ОБУНА БЎЛДИНГИЗМИ?

ЯНГИЛИКЛАРНИ БИЛАСИЗ, ТИЛ ЎРГАНАСИЗ

Чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа Совет жамиятлари союзи ва «Новости» матбуот агентлигининг ҳафталик «Московские новости» газетаси Совет Иттифоқининг ҳаёти ва жаҳондаги энг муҳим воқеалар ҳақида ҳикоя қилади. У қардош иттифоқчи республикалардаги янгиликларни, совет турмуш тарзи тўғрисидаги ҳақиқатни инглиз, француз, испан, араб тилларида чиқадиган нусхалари орқали барча қитъаларга етказади.

Турли тилларда чиқадиган бу газета чет тилларни ўрганаётган ўқувчи ва студентлар учун, мактаб ва олий ўқув юртларининг хорижий тилларни ўқитувчи педагоглари учун оригинал материаллар босиб чиқаради. Унда чет эл авторларининг асарлари, турли мамлакатлар газета ва журналларидан олинган мақолалар, ҳикоя, шеър, қизиқарли топишмоқлар, марказий телевидениенинг тил ўрганадиганлар учун берадиган телевизион дарслари материаллари билан танишиш мумкин. Газетадаги бошқа хилма хил мақола ва суҳбатларни ўқиш ҳам тилни пухтароқ ўрганишга ёрдам беради.

«Московские новости» газетхонларнинг илтимосларига кўра Совет Иттифоқи театр, кино ва эстрадасининг таниқли усталари, экранга чиқаётган янги фильмлар, чет эллик қўшиқчилар ва ансамбллар тўғрисида ёзади, уларнинг репертуаридаги қўшиқларни ҳам қўшиб эълон қилиб туради.

Газетага жамоатчи матбуот тарқатувчилар орқали ва алоқа бўлимларида обуна қилинади. «Московские новости» сотувга чекланган миқдорда чиқарилишини ҳисобга олинса унга обуна бўлган маъқул.

РЕГИСТОННИНГ ҚАЙТА ТИКЛАНИШИ

МОЗИЙНИНГ МОВИЙ ДЕСАНТИ

Мовий гумбазлар Самарқанд устида муаллақ туриб қолгандек. Қаёққа қараманг — ҳамма ерда уларни, сирланган ҳаво шарларини кўрасиз. Бу гумбазларни Шоҳи-Зинданинг тор йўлакнинг икки томонига саф тортган 20 та мавзолейи кўтариб турибди. Бу йўлакда туристлар эмас, марҳумларнинг руҳи ўйнаб юриши керак. Гумбазларни Регистон мадрасасига кираверишда 500 йил аввал ўрнатилган қатор миноралар қўриқлаб тургандек. Гўри-Амир мақбараси қўлда ишланган осмон гумбази остига жойлашган. 1941 йил июнда археологлар бу ерда илмий «шаккоклик» келтирдилар — улкан нефрит тошни кўтариб, Темур қабрини очдилар.

Ҳалқларни аёвсиз қирган Темурланг, чамаси, гўзаллик— қилган гуноҳларимни ювади, деб ўйлаган бўлса керак. У тош терувчилар ва рассомларни ҳафсала билан асир олиб келганди: Самарқанд жаҳоннинг пойтахти бўлиб қолиши керак эди. Темур ҳаётлигида қурилган сўнгги дурдона — Бибихоним мачитидир. Ҳозир унинг ҳаробалари бозор тиқилинчига маъюс боқиб турибди.

Самарқанднинг янги меъморчилигига навбатдаги номерни эълон қиладиган конферансье роли берилган. Ҳозирги замонавий бинолар ўзининг орқасидагини кўрсатиши керакдек бўлиб турганлиги билан қизиқтиради мени. Ҳақиқатан ҳам шундай: улар четга чиқиб тургандай, паст-баланд томлар орасидан мозийнинг десанти — феруза гумбазлари кўриниб қолади. Бинокорлар яқинда фойдаланишга топширган ажойиб бино — санъат музейи ҳар қандай шаҳарда кўзга яққол ташланиши мумкин эди. Бу ерда эса у бошқача баҳоланади: унинг классикага ҳурмати қандай, уни кўрсатиб турибдими, ўзини ҳаддан ташқари кўз-кўз қилмаяптими, шу нуқтаи назардан баҳоланади. Музей ана шундай тақдир билан тан бериб бундайроқ кўриниш учун сиртидаги нурли рекламани йўқотди, ўзининг бутун пардоз-андозини интерьерга кўчирди. Тарихий зона чегарасида қад кўтаришга тўғри келган бошқа иншоотлар ҳам шу аҳволга тушмоқдалар.

Биз шаҳар бўйлаб Самарқанднинг энг яхши гиди — унинг мэри Акром Ҳудойқулов ҳамроҳлигида айланамиз. Ҳамроҳимиз эски қурилишлар районини кўрсатар экан, унинг истиқболи ҳақида ҳикоя қилиб беради. Шаҳарни ривожлантиришнинг 2010 йилгача ишлаб чиқилган бош планига кўра эски майда-чуйда уйлар бульдозер билан суриб ташланади. Ҳақиқатан қимматли бўлган, кўҳна Шарқнинг диққатга сазовор уйларигина қолади.

Бош пландагиларни ўз муддатида бажариш учун, деб таъкидлайди Акром Ҳудойкулов шаҳарда қурилиш базаси кенгайтирилмоқда. Янги уйсозлик комбинати йилига 320 минг квадрат метр турар-жойни фойдаланишга топшириш имконини беради.

МЕРОСНИ ҚАНДАЙ САҚЛАШ КЕРАК

Ҳамроҳимиз йўлда ўтиб бораётганларнинг саломига алик олиб улгурмайди. Уни ҳамма танийди чамаси. Ваҳоланки, у шаҳар мэри бўлиб тўртинчи йил ишламоқда.

— Мен ҳам кўпларни танийман,— дейди Акром Ҳудойқулов фикрларимни билгандек. — Регистон майдонида танишиб қолганмиз.

Регистон — қадимий Самарқанднинг катта маросимлар ўтадиган ва савдо-ҳунармандчилик маркази бўлган. Бу ерда Темурнинг зафарлари ва унинг набираларининг мағлубияти тўғрисидаги хабарлар эълон қилинган, бу ерда ҳокими мутлақнинг фармойишлари ўқилган, байрам томошалари ташкил қилинган ва кофирлар қатл этилган.

Бу ерда бўлган одамларнинг пойи қадами-остида майдон ялтираб силлиқланиб кетиши керак эди. Бироқ, аксинча бўлган: вақт майдонни уч метр қалинликдаги қум ва чанг остига кўмиб юборган. Самарқандликлар уни тозалашга, бир вақтлар биринчи мадрасанинг асосчиси бечора саркарда ва гениал астроном Улуғбек қадами теккан замингача очишга қарор қилдилар.

Бу улкан ишга шаҳар Совети бошчилик қилди. Акром Ҳудойқулов Регистонни таъмирлашнинг бош маслаҳатчиси бўлди. Қийинчилик томони шунда эдики, бу ерда техникани ишлатиш мумкин эмасди: ҳар бир қисм тупроқ археологлар қўлидан ўтиши керак эди. 350 минг куб метр тупроқ шу тарзда олиб ташланди. Ҳар куни ишдан сўнг, дам олиш кунлари, баъзан байрам кунлари бу ерга самарқандликлар белкурак ва тешалар билан келишди. Икки йил муқаддам Регистон аввалги қиёфасига эга бўлди. Аҳолининг гапига қараганда у янада кўркамлашди, деб ҳикоясини тугатади Ҳудойқулов. Майдонга 5 минг ўринли амфитеатр қуришди, шоирлар боғи вужудга келтиришди, халқ бахшиларига ёдгорлик ўрнатишди, ранг-баранг тошлардан гилам яратишди, атрофга эса Нальчик ва Кисловодскдан келтирилган ялтироқ кўм-кўк арчалар ўтқазишди. Гулхоналар ва фавворалар, кечкурун эса кўркам нурли-овозли панорама ансамблдан олинадиган таассуротни кучайтиради.

Регистонни қайта тиклаганлиги учун самарқандлик мутахассисларнинг бир группаси (шу жумладан Акром Ҳудойқулов ҳам) Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотига сазовор бўлди.

Бир неча йил муқаддам фалокат юз берди: кутилмаганда Улуғбек мадрасаси минораларидан бири чўкиб қийшайиб қолди. Минора тепаси вертикал чизиқдан 1,5 метрдан кўпроққа энгашди. 970 тонналик баҳайбат иншоот қулаб тушиши мумкин эди. Бунга йўл қўймаслик учун унинг энгашган қисмини 31,8 сантиметрга кўтариш лозим эди. Минорани тўғрилаб қўйишди. Унинг танасига 10 та 200 тонналик тирговичлар қўйишди. Поршенлар улкан иншоотни асосий бинодан (отбойка болғалари ёрдамида) ажратилган вақтда ишлаб кетди. Минора 10 соат мобайнида миллиметрма-миллиметр кўтариб қўйилди.

БИБИХОНИМ БАЙРАМИ

Самарқанд эндиликда таъмирчилар пойтахти ҳисобланади. Утмишнинг 300 ёдгорлиги теварагида қизғин баҳслар бўлмоқда. Тиклаш ишларининг мақсадга мувофиқлиги ва навбати, тиклаш ишларини олиб бориш лозим бўлган лойиҳаларнинг сифати, пул ажратиш — ҳамма-ҳаммаси пухта таҳлилдан ўтмоқда. Бу баҳсларда ўнлаб манфаатдор ташкилотлар иштирок қилмоқда.

Мэр ҳозир қаерда таъмирлаш ишлари олиб борилаётган жойларнинг номини айтиб ўтди.

— Бибихоним ҳамми? — ҳаяжондан ўзимни тўхтата олмадим. Кўз олдимда қаттиқ вайрон бўлган ғиштин деворлар ўтди.

— Ахир уни тамомила қайтадан қуриш керак-ку! Шундайлигича қолдириб қўйган яхшимасми? Қурилган нарсани ҳар ким ўз кўйича қайта тиклайди-ку.

— Биз узоқ вақтгача бир қарорга кела олмадик, — жавоб берди Ҳудойқулов. — Шундай қолдириб қўйсакмикан ёки XIV—XV асрни қайтариб, унинг меъморчилигини кўрсатсакмикин. Биринчиси— албатта, осон ва деярли ҳеч нарса талаб қилмайдиган иш эди. Иккинчиси — қийин, нотаниш, серчиқим иш. Юрак дов бериши ҳам қийин. Баҳсга шаҳар аҳолиси ўзи нуқта қўйди. Биз халққа маслаҳат солиб мурожаат қилдик. Умумий хулоса шундай. Қадимий меъморлар ўз дурдоналарини қандай жойда тиклашни билганлар. Самарқанднинг ҳамма чеккасидан Бибихоним ҳаробалари кўриниб туради. Бунга тоқат қилиб бўлмайди. Уни тиклаш керак. Тиклаганда ҳам шундай қилиш кераккки, ўзи қандай эди-ю, биз нимани қўшдик, аниқ билиниб турсин. Ҳеч қандай хаспўшлашга, бежаб кўрсатишга ўрин қолмасин.

ЖАҲОННИНГ ИККИНЧИ БЎЛАГИ

Самарқанд, шоирлар ибораси билан айтганда «рўйи замин сайқали» юзлаб йил илгаригидек ҳали ҳам туристлар Маккаси бўлиб қолмоқда. Бу ҳол албатта шаҳар Совети ишларини кўпайтирмоқда. Лекин, меҳмонларнинг ҳайратланиб ёзиб қолдирганлари катта маънавий қониқиш туғдиради.

Регистоннинг қадимий деворлари ёнида никоҳдан ўтишга рухсат беришни Амстердамда яшовчилар — Кневел Гордхарт ва Виллемина Берендина мэрдан илтимос қилдилар. Уларнинг илтимоси шу йил июнь ойида қондирилди.

Уч кун Самарқанд билан танишиб бўлингандан сўнг, биз аэропортда ҳомуш ўтирган вақтимизда мен бу шаҳарда нимани кўролмай қолганимни бирдан англадим. Агар яна икки кун бўлганда эски мадраса олдида тўхтаб, мўъжизакор жимжима гулларнинг — ўргимчак уясидек нозик, нафасдек енгил гул нақшларнинг ақалли бир парчасини соатлаб томоша қилардим. Зотан, бир парчасининг ўзига икки кун ҳам озлик қиларди.

Юрий САПОЖКОВ.
(«Московские новости» ҳафталигидан).

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА МЕҲНАТКАШЛАР ВАКИЛЛАРИНИНГ 1982 ЙИЛ 7 НОЯБРЬ НАМОЙИШИ ТЎҒРИСИДА

1982 йил 7 ноябрда Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 65 йиллиги байрами шарафига В. И. Ленин номли майдонда Қизил байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг муради ва Тошкент шаҳар меҳнаткашлари вакилларининг намойиши бўлади.

Қизил байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг муради соат 10.00 да бошланади.

Намойишда қатнашувчи меҳнаткашлар вакиллари корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар бўйича йиғилиш пунктларида тўпланиб, район колонналари составида белгиланган маршрут бўйича В. И. Ленин номли майдонга борадилар.

В. И. Ленин номли майдонга таклиф билетига эга бўлганларни қўйиш соат 9 дан 45 минут ўтганда тўхтатилади.

Махсус пропускка эга бўлган автомашиналардан ташқари барча турдаги транспорт ҳаракати шаҳарнинг марказий қисмида — А. Навоий, Ф. Энгельс, К. Маркс, Пролетар, Ш. Руставели, Ўзбекистон кўчаларида, В. И. Ленин номли проспектда соат 7 да тўхтатилади ва меҳнаткашлар намойиши тугаганидан сўнг қайта бошланади.

Тошкент метрополитени 7 ноябрь куни эрталаб соат 6 дан кечаси соат 2 гача ишлайди. «Пахтакор» ва «Октябрь революцияси» станцияларининг соат 8 дан 14 гача фақат «чиқиш» қисми ишлайди. «В. И. Ленин номли майдон» станцияси эса бу вақтда ёпиқ бўлади.

ШАҲАР КОМИССИЯСИ.

ТОШКЕНТ ГОРНИЗОНИ БОШЛИҒИНИНГ БУЙРУҒИ

1 ноябрь, 1982 йил № 75
Тошкент шаҳри

1982 ЙИЛ 7 НОЯБРДА ҚЎШИНЛАР ПАРАДИ ТЎҒРИСИДА

§ 1.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 65 йиллиги шарафига Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг парадини Тошкент шаҳрида В. И. Ленин номли майдонда 1982 йил 7 ноябрда соат 10.00 да ўтказиш белгиланди.

Парадни Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинлари қўмондони, генерал-полковник **Ю. П. Максимов** қабул қилади.

Парадга қўмондонлик қилиш округ қўшинлари қўмондонининг биринчи ўринбосари, генерал-лейтенант **Ю. В. Тухаринов**га буюрилган.

§ 2.

Қисм командирлари тасдиқланган расчётга мувофиқ белгиланган вақтда парадга линейнийларни юборсинлар ва қўшинларни олиб чиқсинлар.

Кийим формаси ёзги, парад учун.

§ 3.

Маҳаллий вақт билан соат 21.00 да менинг буйруғимга мувофиқ Тошкент шаҳрининг белгиланган пунктларида байрам салюти берилсин.

§ 4.

В. И. Ленин номли майдонда тартиб сақлаш бўйича умумий раҳбарликни Тошкент гарнизони ҳарбий коменданти, полковник Е. П. Моцакка топшираман.

Г. СТРЕЛЬЦОВ,
Тошкент гарнизони бошлиғи — округ қўшинлари қўмондонининг ўринбосари, генерал-майор.

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

ТОШКЕНТДАГИ 57-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА 1982—1983 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Совуқ металларга қирқиш йўли билан ишлов берувчи универсал токарь, фрезерловчи, саноат ускуналари ремонти бўйича механик-слесарь, саноат ускуналари ремонти ва эксплуатацияси бўйича электрик, электр-газ пайвандловчи, автомобиль ремонти бўйича слесарь, ОТК контролёри, электр слесарь, кабель ишлаб чиқариш бўйича электромонтёр, мебелсоз-дурадгор, саноат совитиш қурилмалари ремонти ва эксплуатацияси бўйича машинист, кучланиш тармоқлари ва электр жиҳозларининг электр монтажчиси.

Ўқиш муддати—1 ва 3 йил.

8—10 синф ҳажмида маълумоти бўлган йигит-қизлар қабул қилинади.

8-синф маълумоти билан қабул қилинганлар уч йил ўқишади ва тўлиқ ўрта маълумот олганликлари ва касб эгаллаганликлари ҳақида диплом оладилар. Ўқувчилар кунига уч марта овқат; кийим-кечак билан таъминланадилар, бошқа шаҳарлардан келганларга ётоқхонадан жой берилади; 10-синф маълумоти билан электр слесарь, кабель ишлаб чиқариш бўйича электромонтёр, кучланиш тармоқлари ва электр жиҳозларининг электр монтажчиси ихтисослиги бўйича ўқишга кирганлар ҳар ойда 76 сўм стипендия оладилар, ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида уларга иш ҳақининг 50 процента берилади.

Совет Армияси сафидан запасга бўшатилган ва электр монтажчи ихтисослиги бўйича ўқишга кирган ўсмирларга ётоқхонадан жой берилади.

Ўқиш муддати қисқартирилган (10-синф ҳажмида маълумоти бўлганлар учун — 7,5 ой, 8-синф ҳажмида маълумоти бўлганлар учун—10,5 ой).

Билим юртида ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини битирганлар техникум ва олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар. Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар корхоналарда мажбурий ишлашдан озод этилиб, ўқишни давом эттириш учун ўрта ва олий ўқув юртларига йўлланади.

Билим юртининг яхши спорт базаси, техника ижоди тўгараклари бор, «Смена» вокаль-чолғу ансамбли ва «Тенгдош» дискоклуби ишлаб турибди. Ёшларнинг ёзги дам олиш базаси мавжуд.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: директор номига ариза, автобиография, характеристика, маълумоти тўғрисида гувоҳнома, медицина справкаси (286-форма), яшаш жойидан справка, 4 та фотосурат (3х4 см. ҳажмида).

Туғилиш ҳақидаги гувоҳнома (паспорт), ҳарбий учетда турганлиги ҳақидаги гувоҳнома (ҳарбий билет) шахсан олиб келиб кўрсатилади.

Аризалар якшанбадан ташқари ҳар куни соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Адресимиз: Тошкент шаҳри, 164-алоқа бўлими. Высоковольт массиви, 3-сектор (метронинг «М. Горький» станциясидан 4-автобусда «7-поликлиника» бекатигача, 6, 13, 22-трамвайларнинг, 18-троллейбуснинг «Маиший хизмат уйи» бекатигача борилади).

ИНТЕРНАЦИОНАЛ ДЎСТЛИК КЛУБЛАРИДА

ЎЗБЕКИСТОН—ЖАЗОИР

«Менинг халқим бир асрдан кўпроқ вақт мобайнида француз мустамлакачилари томонидан азоб-уқубат тортди. Мустабидлар бизни ҳатто ўз тилимизни унутишга ҳам мажбур қилишганди. Бугун сизнинг республикангизга келиб она тилим барҳаёт эканлигини, уни ўзбек халқи қадрлаётганини кўрдим, айниқса, ўқувчи-ёшларнинг араб тилида жуда эркин ва равон гапираётганликларини эшитиб кўз ёшларимни тия олмадим.

Муҳаммад Фоил МАЗЛОНИЙ, Жазоир араблаштириш ишлари комитетининг раиси».

Тошкентдаги Маннон Уйғур номли 22-ўрта мактабга ташриф буюрган киши мактаб интернационал дўстлик клубининг «Хотиралар» дафтарида ана шундай қалб меҳри билан йўғрилган илиқ сатрларни ўқиши мумкин.

Мактабда араб мамлакатлари делегациялари билан учрашувлар, тарихий саналарга бағишлаб араб тилида тантаналар ўтказиш яхши анъанага айланиб қолган.

Навбатдаги учрашув Жазоир Халқ Демократик Республикасининг мустақиллик кунига бағишланди. «Араб халқларининг курашини доимо қўллаб-қувватлаймиз!», «Яшасин совет—араб дўстлиги!», «Дунёга тинчлик!» каби оташин шиорлар ва гуллар билан безатилган залда ўқувчилар, педагоглар, ота-оналар, Собир Раҳимов районидаги Абдулла Набиев номли пионерлар уйи, 1-, 29-, 150-мактабларнинг вакиллари тўпландилар. Улар орасида чет эллик студентлар — жазоирлик, суданлик, суриялик, яманлик ёшлар ҳам бор эди.

Тантанани мактаб директори, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Ҳокимжон Ҳошимов кириш нутқи билан очди:

— Жазоир Халқ Демократик Республикаси билан мактабимиз ўқувчиларининг дўстона алоқалари тобора мустаҳкамланиб бормоқда, — деди у фахр билан. — Жазоирдан Ўзбекистонга келган ҳар қандай делегация ҳам мактабимизга қадам ранжида қилмай қайтмайди. Бу биродарлашган Тошкент — Жазоир шаҳарлари ўртасидаги дўстликнинг ёрқин намунасидир.

Кечада мактаб интернационал дўстлик клубининг президенти, юқори синф ўқувчиси Наргиза Ортиқова «Жазоир Халқ Демократик Республикаси юксалишда» деган мавзуда доклад қилди. Ўз навбатида сўзга чиққан чет эллик меҳмонлар — Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институти ўқитувчиси, қишлоқ хўжалиги фанлари кандидати Муҳаммад Салоҳ, аспирант Султанин Хемеси ва Ламри Абдулҳамид, студент Дераз Абдуҳафиз, Жамол Муҳаммад, Муҳаммад Буабдуллолар Совет Иттифоқининг беғараз ёрдами туфайли Ал-Ҳожарда қад ростлаган металл заводининг пўлат эритиш цехи, симоб ишлаб чиқариш корхонаси, қўрғошин-рух бойитиш фабрикалари эришаётган меҳнат ғалабалари, ўқув-юртлари ва ҳунар-техника марказларида олиб борилаётган таълим-тарбия ишлари ҳақида фахр билан гапириб беришди.

Тантана охирида мактаб бадиий ҳаваскорлик тўгараги аъзолари томонидан тайёрланган концерт программаси ва қўғирчоқ театри спектакли намойиш қилинди. Сўнгра меҳмонлар интернационал дўстлик клубида Жазоир Халқ Демократик Республикаси кунига бағишланган кўргазма материаллари билан танишдилар.

А. ҲАЙДАРОВ.

▲ Нодира Ашрапова Чиноз район пионерлар уйи қошидаги «Орзу» ансамблининг актив қатнашчисидир. Нодира бу йил республика мактаб ўқувчиларининг анъанавий «Санъат байрами» конкурсининг лауреати ҳам бўлди. Айниқса, томошабинлар унинг ижросидаги «Муножат» ва «Тановар» каби ўзбек классик қўшиқларини севиб тингладилар.

Суратда: Н. Ашрапова қўшиқ куйламоқда.

А. РАҲИМОВ фотоси.

МАТБУОТ ГУВОҲЛИК БЕРАДИ

СУНЪИЙ ЙЎЛДОШ ЁРДАМ КЎРСАТДИ

КАНАДА тоғларида самолёт аварияга учраб, унинг уч учувчиси оғир жароҳатланди. Улар ўзларини қутқариб олишларига умид боғламай қўйган эдилар. Чунки, қалин ўрмон Канада ҳарбий ҳаво кучлари самолётларига қидирув олиб боришга халақит берарди. Фалокат рўй берган жой тоғнинг баланд чўққисида бўлганлиги сабабли самолёт ичидаги аппаратура билан алоқа боғлаш имкони йўқ эди. Шунингдек, бу ерга яқин жойда ҳеч ким истиқомат қилмасди.

Шунга қарамай канадалик учувчилар қутқарилди. Уларга коинотдан, Совет сунъий йўлдошидан ёрдам кўрсатилди. Сунъий йўлдош фалокат рўй берган жойдан 600 милья (850 километрга яқин) юқорида учиб борар экан, самолёт аппаратурасидан берилган сигналларни қабул қилиб олди. Бу сигналлар самолёт аварияга учраган ердан 1600 милья узоқликда жойлашган Оттава яқинидаги ердаги қидирув станциясига узатилди.

Тарихда биринчи марта сунъий йўлдош авиация фалокатига учраган кишиларни қутқарди. Сунъий йўлдошлар ёрдамида қидирув ишларини олиб бориш бўйича ноёб программа ишлаб чиқилганлиги туфайли самолёт фалокатга учраган жойни аниқ белгилаш ва учувчиларга қисқа вақт ичида ёрдам кўрсатиш имкони бўлди. Бу программа етти йил мобайнида Совет Иттифоқи, АҚШ, Канада ва Франция томонидан ишлаб чиқилмоқда. Бундан уч ой муқаддам Совет Иттифоқи ана шу программага мувофиқ коинотга биринчи сунъий йўлдошни чиқарди. Унга Ер юзидан ва жаҳон океанидан фалокат рўй берганлиги тўғрисидаги сигналларни қабул қилиб олиш вазифаси юклатилган. Сунъий йўлдош ичида қабул қилиб олувчи қурилма ҳамда ердаги қидирув станцияларига хабар йўлловчи аппаратура ўрнатилган.

Сунъий йўлдош фақатгина фалокат рўй берган жойни аниқлаб қолмасдан, шунингдек, фалокатга учраган самолёт ёки кема ҳажмини, уларнинг борт номери ёки қандай аталишини, фалокат рўй берган вақтни ва ҳатто бунинг сабабларини ҳам белгилаб бериши мумкин.

(«Вашингтон пост» — АПН).

Спорт

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

▲ КЛАССИК КУРАШ: Биринчи ўзбек генерали Собир Раҳимов хотира совринини учун классик кураш бўйича Бутуниттифоқ мусобақалари тўрт кун давомида Тошкентда бўлиб ўтди. Унда 11 иттифоқдош республикадан 340 полвон ўзаро беллашди. Мусобақа давомида 20 нафар полвон биринчи маротаба СССР спорт мастери нормативини бажарди. Улар орасида Феликс Ли, Сергей Степанов, Авачар Алиев каби тошкентлик спортчилар бор.

▲ КАРАТЭ. Қарағанда шаҳрида ёшлар ўртасида СССР биринчилиги ниҳоясига етди. Норасмий команда биринчилигида республикамиз спортчилари РСФСР спортчиларидан кейин иккинчи ўринни эгалладилар. Бу ғалабага ўз вазн тоифасида биринчи ўринни олган тошкентлик динамочи А. Ли, бронза медалига сазовор бўлган унинг командадоши А. Тангриев, иккинчи ўринни эгаллаган спартакчи Е. Буряненко ва бошқалар муносиб ҳисса қўшишди.

▲ ВОЛЕЙБОЛ. Келгуси мавсумда СССР чемпионатининг биринчи лигасида иштирок этиш ҳуқуқини берадиган йўлланманинг биринчи Тошкентнинг «Меҳнат резервлари» командаси волейболчилари олдилар. Улар сўнгги ўйинда Ленинграднинг «Экран» командасини мағлуб қилишди.

▲ ХОККЕЙ. Мамлакат чемпионатининг биринчи лигасида иштирок этаётган «Бинокор» навбатдаги тур ўйинларини Пензада маҳаллий «Дизелист» коллективи билан ўтказди. Ҳар икки учрашув ҳам майдон эгалари фойдасига (4:3, 7:4) ҳал бўлди. 18 учрашувдан сўнг 18 очко тўплаган «Бинокор» турнир жадвалида тўққизинчи ўринни эгаллаб турибди.

▲ ФУТБОЛ. Яна уч турдан сўнг республика чемпионатига якун ясалади. Навбатдаги 15-турда областимиз вакиллари муваффақиятсиз иштирок этдилар. Жумладан, «Механизатор» «Пахтакор»ни қабул қилиб, дуранг (2:2) натижага эришди. «Ғалаба» ўз майдонида «Бешкент»га 2:3 ҳисобида ютқазиб қўйди.

Редактор Н. НАСИМОВ.

Телевидение

БУГУН

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.40 — «Горнчилар, қаердасиз?». 10.25 — «Биз бу ерда яшаймиз». Бадиий фильм. 3-серия. 11.35 — Р. Шчедрин. 2-симфония. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Ҳужжатли фильм. 16.05 — Концерт. 16.15 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. 17.00— Концерт. 17.40 — Шахмат мактаби. 18.10 — Мактаб ўқувчиларининг икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони И. Д. Папанин билан учрашуви. 18.45 — Миллионлар ленинча университети. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Биргаликда аҳил оиламиз. 20.00 — Футбол бўйича УЕФА кубоги. «Хаарлем» (Голландия) — «Спартак» (Москва). 21.30 — «Время». 22.05 — Спектакль. 23.45 — «Дунё воқеалари».

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 ва 10.40 — М. Ю. Лермонтов. Мцири. 10.10 ва 14.05 — Испан тили. 11.15 — Илмий-оммабоп фильм. 11.35 — «Сиз яратган боғ». 12.05 — Александр Блок ҳақида монолог. 13.05 — Тарих. 13.35 — Д. Д. Шостакович. 14.35 — География. 15.05 — «Оғиш бурчаги — ноль». Бадиий фильм. 16.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50— «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!», 19.50 — Ҳужжатли экран. 20.30 — «Хайрли тун кичкинтойлар». 20.45 — Совет композиторларининг лирик қўшиқлари. 21.30 — «Время». 22.05 — «Мен яшайдиган уй». Бадиий фильм.

ЎзТВ-I. 11.30 — «Бойчечак». 12.00 — «Чипполино». Бадиий фильм. 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — «Ёшлик». 19.00 — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Февзи Белялов куйлайди. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Қардошлик мушоираси. 20.15 — «Ноз-неъмат бунёдкори». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Лирик концерт. 21.30 «Время». 22.05 — «Дунё воқеалари». 22.35 — «Эртага — премьера». 23.40 — Янгиликлар.

ЎзТВ-II. 18.10 — Ўқитувчи экрани. 18.40 — Реклама. 19.00— Назарий механика. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Кинопрограмма. 21.30 — МТ-II.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4, 5|XI да **Бой ила хизматчи** (11.00, 15.00). 6|XI да **Бой ила хизматчи** (12.00). **Қиёмат қарз** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 4|XI да **Заҳар ичган даъвогар**, 5|XI да **Ишонмасанг ўламан**, 6|XI да **Лайли ва Мажнун.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва «Комедия цирки»** артистларининг гастроллари (13.00, 16.00).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ГРАЖДАНЛАРИ, МУАССАСАЛАР, КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент область тайёрлов-сотиш базаси ва Тошкент область матлубот жамиятининг район тайёрлов конторалари

чекланмаган миқдорда: жун, тери, мўйна-момиқ ва бошқа турдаги чорвачилик хом ашёларини

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ҳақ тўлаш прейскурант баҳоларига кўра амалга оширилади.

Ҳаваскор қуёнбоқарлар билан момиқ-мўйна маҳсулотлари қабул қилиш юзасидан шартномалар тузилади.

Шартнома тузган алоҳида гражданларга концентрланган озуқалар, сим тўрлар ва бошқа буюмларни харид этишда ёрдам кўрсатилади.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент-П, ЛЕНИН кўчаси 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар—334048, 325354; партия турмуши—325778; пропаганда—325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р—07469. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1719.